

NARODNI LIST

Izbija vsak četrtek; ako je dan praznik, pa dan poprej. —
 Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati
 na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so
 postane proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 8.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za
 četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 8 K 60 vin.
 Naročila se plačajo vnaprej. — Pomenomna številka
 stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena pošt vrsta. —
 Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Prilož-
 bine za oglase je piscevati po pošti na naslov: „Narodni
 List“ v Celju.

Dva zanimiva pojava.

II.

Drugi zanimivi, a obenem žalostni — osebno
 za slovenski kmečki stan — pojav pa nam kaže
 zadnje ljudsko štetje na drugi strani. Iz mnogih
 strani naše domovine prihajajo poročila o padanju
 prebivalstva v mnogih kmečkih občinah. Tako se
 poroča baš iz občin Limbuš in Vrhovdol pri Mari-
 boru, da tam pada število prebivalstva. Kje je temu
 vzrok? Naš dopisnik pravi: »V slabih kulturnih raz-
 merah. Večina zemlje je z vinogradi nasajena, a
 mnogo teh je trsna uš umčila, mladi krepki ljudje
 se naselijo v bližnjih Studencih in Mariboru, kjer
 najdejo v tovarnah in drugih obratih zaslužek.
 Mnogo viničarji v teh krajih stoji zaradi tega praz-
 nih. V občinah Pekre in Bistrica prebivalstvo nara-
 šča vsled industrije, ki se nahaja v teh krajih in v
 bližnjih Studencih.«

Kratke besede, a povejo jasno in razločno ves
 narodno-gospodarski proces, ki se vrši v našem na-
 rodu. Na eni strani ponekod v resnici vladajoče po-
 manjkaje zaslužka na deželi, na drugi strani — in
 po večini — pa pohlep po večjem zaslužku, po
 mestnih zabavah, po mestni prostosti: vse to goni
 delavne moči z dežele v mesta, v večini slučajev
 proletarijatu v roke, kakor je to lepo označil učenjak
 Oton Ammon v sledečih besedah: »Preostanek pre-
 bivalstva na deželi odpotuje v mesta. Tamkaj je iz-
 postavljen ognjenim izkušnjam, kajti na priseljence
 vplivajo mnogovrstnejše dušene izpodbude in obil-
 nejša prehrana. En del izkušnje ne prebije in pri-
 pade stalno proletarijatu ali še nižji stopnji, stopnji
 zlobincev in lumpov. Drugi del se dviga od roda do
 roda, doseže samostalna stališča, najprej v mali
 obrti, potem v stanovih višje izobraženih, učenjak-
 kov, uradnikov in velike industrije. Ko so take ose-
 be kot voditeljice družbe kolikor mogoče dovršile
 za njen interes, se vržejo proč kakor izprešana ci-
 trona, da storijo prostor drugim.«

Ljudje po mestih kriče, da jih kmetje odirajo
 z visokimi cenami živine in živil, kriče o kmečkih
 bayonih, lenihih itd. In vendar se nadaljuje sedaj
 že desetletja isti proces: ljudje beže z dežele v me-
 sta, ker jim kmet ne more dati tako visokih mezd
 kakor jih dobivajo v tovarnah. Kriči se, kako je v
 mestih drago življenje, in vendar: na tisoče in deset-
 tisoče ljudi po mestih je mnogokrat brez dela, zunaj
 na kmetih da primanjkuje delavnih moči. A vsi ti
 tisoči rajši živijo v mestih in se pustijo »odirati«
 od kmečkih »oderuhov«, nego da bi šli nazaj na deželo
 in opravljali kmetijska dela — v zdravem zraku in
 pri zadatni hrani.

Neizpodbitno je dejstvo, da se razmerje med
 številom onih, ki so zaposleni v kmetijstvu, in onih,
 ki so zaposleni v industriji, vedno izpreminja v prid
 slednjim. Od 1000 oseb je bilo zaposlenih
 v kmetijstvu in gozdarstvu v industriji

l. 1869.	672	197
l. 1890.	624	212
l. 1900.	582	222.

In te številke se pojavljajo ne le pri nas na Slo-
 venskem, ampak v celi Avstriji in tudi v drugih dr-
 žavah. Razloček je le, da so podrug kmetje spo-
 znali, kaj je potrebno, da se temu počasi vokom pri-
 de in so si ustvarili mogočne stanovske organiza-
 cije, pri nas na Slovenskem pa je še danes silno
 malo smisla za kmečko združitev v nepolitične sta-
 novske organizacije. V tem oziru ne bodo kmetom
 prav nič hasnile politične »kmečke zveze«, o čemur
 so se po triletnem obstanku naše klerikalne stranke
 pod firmo »kmečke zveze« gotovo že lahko prepri-
 čali; uspehe v boju za obrambo in napredek kmeč-
 kega stana bodo dosegali kmetovalci le potom ne-
 političnih stanovskih kmetijskih organizacij, in te so
 danes: zadruga in kmetijske podružnice. Kmetje,
 tam se poprimite dela, tam je vaša rešitev in vaša
 bodočnost!

Slovcem dobre volje!

Ze prihajajo prva poročila o ljudskem štetju v
 naše časopise. Na Koroškem kakor na Štajerskem
 fabrikacija Nemcev dobro uspeva: z zvijačo in na-
 siljem izginjajo Slovenci iz tisočletnih bivališč;
 dvigajoča se Primorska zadaja obilo skrbi; smrten
 znoj jim stopa na čelo in v obupu delajo in fabri-
 cirajo Lahe; tudi Kranjska ima obilo madežev, od-

kar se čuti Kočevska kot samostojna vojvodina v
 tej kronovini. Od Mure do Adrije in od Dobrača do
 Kolpe se vrši velika sleparija, ki naj da »jasno«
 sliko o narodnostih v avstrijski državi.

Ob takem času se pojavljajo letaki, članki, bro-
 šure, goljufije, grožnje, nasilstva, ki so vredna, da
 se zberejo in ohranijo. Dosti je raztresenega mate-
 riala, osrednjega pregleda pa nimamo.

Obračamo se na vse zavedne Slovence, poseb-
 no na one na meji in v ponemčenem ozemlju gor-
 nještajerskem, da nam take dokumente določijo
 in prepustijo; tvorili bodo svoj čas zanimiv del
 »obrambene muzeja« v Ljubljani.

Jz političnega sveta.

Položaj v državnem zboru se je nekoliko raz-
 lasnil. Slovenski klerikalci so svoje bojovito orožje
 postavili v kot in postali ponižni vladni hlapi. Za
 kaj so to storili, to bo najbolje vedel dr. Susteršič.
 Da za Slovenstvo niso dobili ničesar, to vidi vsako-
 do. V proračunskem odseku so se sicer sprejele re-
 zolucije dr. Korošca, da se naj pripozna veljavnost
 izpitolov na zagrebškem vseučilišču tudi za avstrij-
 ske dežele, pa kdor ve, kaj vlada da na take rezu-
 lucije, bo vedel tudi, da so ničeve in samo na pa-
 pirju. Značilno je tudi, kako so nemški listi slavili
 dr. Susteršiča, ko je glede vprašanja slovenskega
 vseučilišča delal na svojo pest in razbil skupni vi-
 sokošolski klub. Čehi so dr. Susteršiča doobra-
 spoznali in odločno izjavili, da ne bodo šli nikdar
 več pod njegovo komando.

Vsled spremenjenega stališča slovenskih kle-
 rikalcev se je v proračunskem odseku sprejel pred-
 log, da se začasno na Dunaju ustanovi pravni ode-
 lek laške visoke šole. S tem je to vprašanje, ki
 se je vlečlo že leta sem, za enkrat rešeno. Posla-
 nec dr. Ploj je povdarjal, da Jugoslovani, če na-
 sprotujejo ustanovitvi laške visoke šole v Trstu,
 niso sovražniki kulture; niso proti laški visoki šoli
 sploh, ampak so ji nasprotovali le, ker tudi Lahi
 in Nemci nočejo pripoznati naših kulturnih strem-
 ljenj. Predložil je potem v imenu »Zveze južnih
 Slovanov« rezolucijo, v kateri se zahteva od vla-
 de, naj stori vse pripravljalne korake, da bo slo-
 vensko vseučilišče najkasneje v desetih letih usta-
 novljeno. Med tem časom pa naj skrbi, da se bo
 pripravilo dovolj učnih moči.

V državnem zboru se je razpravljalo o kroš-
 njarskem zakonu.

V slovanski politiki na Dunaju se je zvršil re-
 sen preobrat. Vkljub stremljenju slovenskih kleri-
 kalcev, da bi se razbila zveza vseh jugoslovanskih,
 čeških in maloruskih poslancev, takozvana »Slo-
 vanska Enota«, se je ta vendar zopet oživila in
 okrepila. Potrebne korake v to svrhu so storili če-
 ški poslanci in določili so se novi pogoji za obstoj
 Enote. Dne 9. t. m. se je Enota končno zopet usta-
 novila. Sezidana je na načelu večine in soodgo-
 vornosti za vse sklepe. V parlamentarno komisijo
 je izvoljenih 17 Čehov, 5 iz klerikalnega, 3 iz na-
 rodnega jugoslovanskega kluba ter 1 Malorus. —
 Predsednik je Čeh dr. Fiedler. Zveza šteje 127 po-
 slancev in je najmočnejša skupina v državi. zboru.
 Zmagala je torej misel slovanske skupnosti in
 mi se nadjamo, da bodo za nas Slovence, ako bo
 enota krepko nastopala, prišli vsaj nekoliko bolj-
 ši časi v političnem in narodnem pogledu.

Štajerski deželni odbor je prišel v hude zadre-
 ge. Ker vsled obstrukcije v dež. zboru ne more po-
 birati višjih doklad in vsled tega ne pokriva vseh
 nameranih visokih izdatkov, je moral začeti na
 najrazličnejših straneh črtati postavke v izrednih
 izdatkih dežele, vsega skupaj doslej krog milijon in
 250 tisoč kron. Od tega odpade na ceste okrog
 600.000 kron, na regulacije krog 430.000 kron, za
 vinogradnike (brezobrestna posojila) 11.500 K itd.
 Da zadenejo ti odpisi nemški del dežele istotako
 kot nas Slovence, je samoobsebi umevno in zato
 so se nemški nacionalci kot deželnozborna veči-
 na začeli bati za svoj obstanek. Zato pošiljajo se-
 daj razne nemške zastope po Zgor. in Srednjem
 Štajerskem v boj proti slovenski obstrukciji. A ne
 samo to: pri nas na Spodnjem Štajerskem smatrajo
 kot rešilno bilko — Linhart in njegove štajerčič-
 jance. V St. Lenartu, v Slov. Bistrici, v Mariboru
 je par ducatov podkupljenih šnopsarjev in nekaj

zapeljanih kmetov sklenilo ostre »rezolucije« proti
 slovenski obstrukciji v štaj. deželnem zboru, in
 Linhart se v graških nemških listih ter v svojem
 »Štajercu« širokousti, da je »ljudstvo« govorilo.
 Da bi Linhartovo smešno hujskanje moglo pripo-
 moči k pomirjenju obeh narodnosti v deželi, tega
 menda nemški gospodje v deželnem odboru sami
 ne verjamejo. Vpeljite mero pravičnosti za oba
 dela dežele, in mir vam bo dan!

Srbski kralj Peter se je podal na obisk k ita-
 ljanskemu kralju v Rim. V času odsotnosti kralja
 Petra izvršuje vse kraljevske posle prestolona-
 slednik Aleksander. Kralj Peter se je peljal čez
 slovenske dežele skozi Ljubljano. Tam so skrbne
 avstrijske oblasti pustile zastražiti ves kolodvor,
 da bi bognekdaj kralj ne slišal kakega kliča »živijo«.

Osvoboditev ruskih kmetov. Dne 10. februarja
 je poteklo 50 let, odkar je izšel manifest carja-
 osvoboditelja Aleksandra II., ki je osvobodil ruske-
 ga kmeta iz polsuženstva. Ta velevažen, za na-
 predek in razvoj Rusije veleznameniti dogodek so
 povsodi na Ruskem praznovali z velikimi sveča-
 nostmi. Da so se teh svečanosti v prvi vrsti udele-
 ževali ruski kmetje — muziki, se razume samo ob
 sebi.

Beležke.

500. To je stalna številka, s katero nemški ča-
 sopisi in »Štajerc« označujejo obisk štajerčičanskih
 shodov. V Mariboru jih je bilo 500, v St. Lenartu
 500 in zdaj zopet v Slov. Bistrici 500. Čudno, kako
 natanko vedno računajo. Vidi se, da je Linhart
 še vedno pesnik!

Proti slovenski tiskarni v Celju se vedno hujska
 »Slov. Gosp.« ter ponatiskuje neumne laži, ki
 jih je en teden poprej objavil »Štajerc«. Dirljiva
 sloga! Da se »Slov. Gosp.« pri tem na novo zlaže,
 da je dr. Benkovič napravil svojo vlogo na uni-
 sterstvo šele po občnem zboru »Zveze slov. poso-
 jilnic« dne 29. decembra t. l., je pri klerikalcah nekaj
 samo ob sebi umevne. Res je namreč, da je dr.
 Benkovič napravil dotično ovadbo še davno po-
 prej in da se ga je zaradi nje že na dotičnem obč-
 nem zboru v obraz imenovalo ovađuha. Ljubi Go-
 spodar, zamorec dr. Benkovič je prečrn, ne boš
 ga umil!

Vsi spodnještajerski orožniki so se z malimi
 izjemami tistih, ki se niso brigali za tozadeveri-
 uka z, vpisali pri ljudskem štetju za Nemce. Kak-
 duh vlada pri orožniških poveljstvih na Spodnjem
 Štajerskem, kaže slučaj, ki se je dogodil v mari-
 borskem političnem okraju. Tam se je nekoga oro-
 žnika, ki je imel naročen slovenski časnik, pozva-
 lo, naj ta časnik opusti, ker je »Hetzblatt« in si
 naj naroči raje »Marburger Zeitung«. Ta slučaj je
 vreden, da ga ponatisnejo vsi slovanski listi, naši
 državni poslanci pa bi lahko malo očistili naše
 orožniške postaje in poveljstva.

Ako želi še kdo knjige »Hrvatske Matice«, naj
 se oglasi pri poverjeniku dr. Jurju Hrašovcu v
 Celju.

Preložitev glavnih naborov. Ker ni pričakovati,
 da bi državni zbor do konca tega mesca rešil za-
 konsko predlogo o rekrutnem kontingentu, se je
 pričetek glavnih naborov preložil na 19. aprila.
 Vendar se bodo za one, ki bivajo v tujini in bi za
 to preložitev ne vedeli, mesca marca in v prvi po-
 lovici aprila več dni aktivirale stalne komisije.

Pozor! Javljamo še enkrat, da na vprašanja
 glede inseratov, če ni priložena dopisnica, zalepka
 ali znamka za odgovor, ne bomo več odgovarjali.

Celjski okraj.

Celje. (Sklep slovenskih trgovcev in obrtnikov.)
 Pred približno 20 leti začelo se je v Celju takozva-
 no obrtno gibanje, ki je stremilo za tem, pridobiti v
 Celju kar največ mogoče slovenskih trgovcev in
 obrtnikov, da se osamosvojimo v gospodarskem
 oziru popolnoma od naših nasprotnikov Nemcev.
 Uspehi tega gibanja so danes brez dvoma vidni,
 kajti pred 20 leti sta bila v Celju samo 2 slovenska
 trgovca in 3 obrtniki, dočim jih je danes vseh sku-
 paj gotovo že nad 50. Da bi nadaljni razvoj tega gi-
 banja ne bil oviran vsled med časom nastalih poli-
 tičnih razmer in da se z velikimi žrtvami in trudom
 v teku 20 let zidano zopet ne podre, sklenili so na-
 rodni trgovci in obrtniki v Celju sledečo izjavo:

Z ozirom na to, da se je v zadnjem času po raznih časnikih vmešavalo v politične prepire tudi nekatere narodne trgovce in obrtnike, kakor da se taisti zavzemajo bolj za to ali ono politično stranko, izjavljamo vsi narodni trgovci in obrtniki v smislu sklepa, storjenega na skupnem shodu dne 5. svečana t. l. da se zavedamo, da bi bilo naše vmešavanje v politični boj te ali one stranke v prvi vrsti le v kvar in škodo trgovstvu in obrtništvu samemu, s tem v kvar splošnemu narodnemu življu v Celju in da se ž ozirom na to ne vmešavamo v nobeno medsebojno narodno politiko, marveč ostanemo kakor smo bili zavedni narodnjaki, podpiramo vsa narodna društva in podjetja brez razlike ter pričakujemo, da izostanejo vsa neopravičena tozadevna predbacivanja ter da nas podpirajo vsi narodnjaki brez razlik, ne samo v korist naš samih, temveč tudi v korist splošnega narodnega in gospodarskega napredka, posebno v že tako propionsiranem mestu Celju.

Sklep slovenskih trgovcev in obrtnikov v Celju ter mariborska »Straža«. Pod naslovom »List za listom pada« je prinesla mariborska »Straža« članek, v katerem na podlagi sklepa in izjave celjskih slovenskih trgovcev in obrtnikov, katero prinašamo med novicami iz celjskega okraja, prihaja do zaključka, da so zdaj tudi trgovci in obrtniki odpovedali »zvestobo« naši stranki in da torej naša stranka vidno propada. Mi opozarjamo naše bralce, da si dotično izjavo natančno prečitajo in presodijo, ali pridejo na podlagi te izjave, do istega zaključka kot klerikalna cunja. Dejstvo je, da se celjski trgovci in obrtniki k naši organizaciji kot celota nikdar niso prištevali, ampak da so se celo prav pridno izogibali vsega, kar bi jih moglo spraviti v sum, da so nam po mišljenju samo blizu. (Dokaz: obisk s strani celjskih trgovcev in obrtnikov naših in na klerikalnih shodih!) — Končno k izjavi trgovcev in obrtnikov samo še pripomnimo, da jih naše časopise ni vlačilo v politični boj, pač pa so to storili v polni meri klerikalni časopisi. Naj se torej drugič pri podobnih izjavah govori razločno in jasno!

Umrja je v Celju dne 13. t. m. v 42. letu starosti po kratki in mučni bolezni gospa Minka Leon, soproga tukajšnjega narodnega krojaškega mojstra g. Jos. Leona. Zapustila je moža in tri otroke. Pogreb je bil včeraj 15. t. m. ob 4. uri pop. na slovensko pokopališče. Preostalih naše sožalje, blagi pokojnici pa večni mir!

Št. Vid pri Šmarju. Naš kaplan si vedno izmišlja nove neumnosti. Naredimo igro! (S. A. je rekla: naredimo jo, vsaj se bo naše grlo odmočilo, je zelo suho!) Hahaha! Pa, tudi zmislimo na stare Ostržove pevce, moramo pa še C. obrniti, če se ima kaj brnjovca, Hahaha!

Šmarje pri Jelšah. (O ljudskem štetju v našem trgu.) Naštelo se je pri nas letos 694 oseb (l. 1900 jih je bilo 678), med temi 19 Nemcev (leta 1900 še 38!) dalje 22 konj (: 34), 171 goved (: 168), 298 svinj (: 176), 1039 perutnine (: 705), 18 panjev in 3 koze. Občevalnega jezika nima letos 7 oseb, med temi žandarmerija in trafikant Debelak; 5 je ogrskih državljanov, od ostalih je 663 Slovencev in 19 Nemcev od teh je bilo upravičenih navesti nemščino kot občevalni jezik samo 5 oseb). K Nemcem so se priznali davčni asistent Metod Vodopivec, rodbini trgovcev Wagnerja st. in ml., fin. respicijent Pavšer s soprogo, v šmarski okolici rojena vdova Lorger z 2 otrokoma in trafikantinja Debelak.

Mozirje. V listu »Straža«, katere naročnik sem sam, čitam o nekem mozirskem trgovcu, da je kar na dva ljubljanska dnevnikarja naročen. Ker dohajajo v Mozirje: »Tagespost«, »Tagblatt«, »Deutsche Wacht« in ptujski »Stajerc« (tvoj politični sobrat!), tako smatram, da je ta sum naperjen proti meni, seve kot odločno narodnemu trgovcu, kateri ne žrtvuje vsega samo za svojo trgovino, ampak tudi za narodna društva in jih podpira. Tvoj politični program pa je: preganjanje, kar je narodnega! Pod krinko imunitete se skrivaš in hočeš škodovati v svoje strankarske namene! Ako imaš še kaj značaja in politične poštenosti, pridi z odkritim vizirjem na dan, sicer te imenujem političnega fakota in obrekovalca, kateri zasluži pasji bič. Da javnost zve resnico, navedem vse nevarne politične in strokovne liste, katerih naročnik sem: »Straža«, Slov. Gospodar, Slov. Narod, Jutro, Narodni List, Gospodarski Glasnik, Planinski Vestnik, Trgovski Vestnik, Südsteirische Volks-Stimme, Saa-zerhopfenzeitung, Nürnberger Hopfenzeitung, Obstzüchter, Eierbericht, Obstbericht in Börsen-Courrier! To so tisti tebi nevarni politično-narodni in trgovsko-strokovni listi, katere rabim za svojo obširno trgovino. Vprašam te: kedaj pa sem ti iz političnega stališča nasprotoval, da celo škodoval? Delujem neumorno v smislu napredka našega kmeta, da se isti na eden ali drugi način gnetno podpira, a političnega programa nimam kakor ti. Sicer pa koristim jaz v enem četrt letu več nego ti v 1000 letih. Vzrok vsega sovraštva je pa sama zavist in nevoščljivost, katere lastnosti »dičijo« tudi gospodo pri »Straži«. Ako te ne bo srečala pamet v tvojih političnih zagrizenosti, se snideš s paragrafom, kateri te poduči politične dostojnosti in poštenosti. Vsaka stvar ima gotovo mejol **Rudolf Pevce**, trgovec in posestnik.

Iz Trbovelj. Gostilničar I. Forte na Vodah je naročil mesarskemu učencu Mežnarju, naj pogleda, zakaj aparat za dobivanje acetilenske luči ne funkcionira. Dečko se je podal z gorečo svečo h kotičku, odprl glavno cev in posvetil v njo. V tistem trenutku se je plin vnel, eksplodiral in fanta

grozovito ranil zlasti na obrazu. Spravili so ga v celjsko bolnišnico.

Gorjupgrad. Odkar je zloglasni Berk odšel od nas, se je mislilo, da bo tudi konec hujskarij proti »stari« posojilnici. Našel pa se je nov dopisun klerikalnih listov, ki se pozna po svojih bedastih dopisih kakor ptič po petju, ali potem piše iz Gornjegagrada, iz Menine ali drugod. Dolgo smo ga pustili pri miru, ker se z norcem nikdo rad ne peča. Ker je pa postal zloben in lažnjiv, mu privoščimo nekoliko odgovora. Po stari navadi klerikalnih dopisunov se zadeva možicelj iz farovške posojilnice v »stare« posojilnico v 15. števil. »Straže« češ, da se ji »ljubi klerikalnih vlog«, da »prav vneto ponuja svoje deleže«, da »ima 8000 K dobička za razdeliti« in »naj bi raje od dolga pri hiši odpisala, da ne bo s tako visoko ceno v računu figurirala«. — Iz takšnih izmišljenih natolcevanj, ki bi ne smeli izhajati iz duhovniških krogov, če jim je mar za svoj stan, hoče slepiti kmetijsko ljudstvo. Povemo mu, da ima »stara« posojilnica zadosti hranilnih vlog, da ne ponuja nikomur deležev, nasprotno še le odbor sklene, ako sploh koga kot uda sprejme. O čistem dobičku, ki bo znan po dokončanju računskega sklepa za leto 1910, pa sklepa bodoči občni zbor, kako se naj razdeli. Dopisuna pa datje naravnost imenujemo lažnjivca, ako trdi, da bi raje od dolga pri hiši odpisala, da ne bo s tako visoko ceno v računu figurirala. Koliko se bode od vrednosti hiše odpisalo za leto 1910, bode določil prihodnji občni zbor. Povemo mu samo, da je bilo po računskem sklepu za l. 1908 odpisanih od hiše 3% v znesku 2.617.86 K, l. 1909 pa 2% v znesku 1.702.24 K, o inventarju niti ne govorimo. Dopisun je še premlad zadružnik, da bi druge učil gospodariti o njihovem imetju, ki pa sicer njega popolnoma nič ne briga. Boljše bi bilo, naj bi nasvetoval »Ljudski posojilnici v Celju«, da bi pri hiši »Belega vola« odpisala dolg, ne pa pripisala, da je mogla sploh bilanco sestaviti. Dopisun naj vpraša svoje tovariše v Celju, ki mu bodo povedali, da so kupili »Belega vola« za okroglo 190.000 K, pozneje pa v bilanco postavili za okroglo 230.000 K. Tja se pojdi učit zadružništva, srboriti prijatelji!

Ker misli ta hujskar »Straže«, da je imeniten zadružnik, si hočemo tudi mi malo natančneje ogledati farovško posojilnico, za zdaj na podlagi računskega sklepa za leto 1908. Takrat je imela 46 zadružnikov, ki premorejo ubogih 184 K deležev. Čistega dobička je bilo 449.44 K, čeravno je bilo denarnega prometa 729.997.47 K, upravnih stroškov pa 85.92 K (nagrada kaplana Berka v znesku 300 K je v poznejših računskih sklepih). Posojil so dali 28.580 K, od katerih je bilo vrnjenih 5.900 K, tako da jih je ostalo še 22.680 K. Nasproti temu so imeli pri »Ljudski posojilnici« v Ljubljani naložena denarja 192.472.43 K. Pisac še niti ne ve, da od hranilnih vlog pri Olajni posojilnici v Ljubljani ne bode nikdo izgubil, kaj se govori o Ljudski posojilnici v Ljubljani, pa naj sam proizvede, nas klerikalni denar nič ne briga. Vložnike farovške posojilnice v Gornjemgradu samo vprašamo, kakšno varnost imajo za svoj shranjen denar? Leta 1909 za l. 1908 so imeli sledečo varnost: deležev 184 K, čisti dobiček 449.44 K, posojil 22.680 K, za proštyo pri vknjižbah na zelo zadolžena posestva ni nič ali zelo malo, pri drugih še vzemimo 20.000 K, je skupaj 43.213.44 K in povrh še nekaj drugih zadružnikov. Kdo vam jamči za naložen denar 192.472.43 K? S katero svoto jamčijo udeleženi duhovniki, ki vrh tega nič nimajo?? Pri »stari« posojilnici imajo vsaj 3—4 zadružniki toliko premoženja kakor vi naložena denarja. — Dopisun, moli vsak dan, da te pamet sreča!

Grobelno. Kakor že večkrat, tudi 27. jan. ni hotel žel. uradnik Mazernik slovenski razumeti. Odlična dama je slovenski zahtevala listek 2. razr. v Šmarje, a ga ni dobila. Še le, ko je s svojim odločnim nastopom stvar primerno ožigosala, ter imenovala zadevo pravcati škandal, se je uradnik začel posluževati tolmača. In kdo pa je ta Mazernik? Navadni češki renegat, kakor jih ima Slovenija vže preveč. Njegova matl, ki biva pri njem na Grobelnem, ne zna niti besedice drugega jezika ko češki, a njen dični sin je najzagrizenejši nemški nacionalec. Mati Germanija, zakrij si oči sramote, kako puhli so tvoji stebri. Da se ti ne klanjajo slovanski renegati, pobito bi bilo že davno tvoje drzno, staro lice. — In takim slučajem, ki jih je po naši prizanesljivi slov. domovini že preveč, se mora odpomoči zdaj odločneje, ko kdaj pred. To zavedno in odločno damo pa posnemaj vsaka Slovenka in slednji Slovenec. Ponosno in odločno zahtevaj svoje narodne pravice — pri vsakem koraku, tembolj brezobzirno pa na lastnih tleh! Pokažimo oholemu tujcu, da je na slov. zemlji še Slovevec gospodar in tudi hoče ostati. Kdor je naš kruh, mora peti našo pesem, sicer pa adijo! V prvi vrsti pokaži naš narodni svet svoje delo in s tem svojo moč. S pomočjo zaupnikov zbiraj po celi domovini slične slučaje, ter jim stopaj krepko in brezobzirno na prste. Poslanci pa se enkrat zavedajte, da ste v prvi vrsti Slovenci — brez rokavic, pa zmožni zastopati svoj narod — kakor se spodobi odločnim možem, ki nosijo ljubezen do svoje matere v srcu — ne samo na jeziku. Takemu prizanašanju in miru bode konec, kajti v tem nam je gotova smrt. Pomagajte onim slovenskim uradnikom, ki ječijo v tujni, do domačega kruha. Tamkaj jih pritiskajo, pobijajo, kaznujejo, vlačijo po ječah, če se samo pri ljudskem štetju upajo zavedati svoje matere. A tujci pa nastopajo med nami prezirljivo, izzivalno, napadalno, kakor besne zveri. Za oko nam glavo, in še le takrat

bodi mirna Bosna! A ne samo med uradništvom, tudi med osebjem pri vlakih nemška nesramnost brezprimerno nastopa. Tako si je pred kratkim drznil tak nemški nesramnež, strojevodja, nadlegovati zavednega slovenskega uradnika, naj podpiše pristop in prispeva za šolo na Pragerskem — ki je baje ustanovljena samo za železničarsko deco, pod pretvezo, da se gre za existenco tamkajšnjega »dobrega« učitelja. Previdno pa je junak zamolčal, da se gre tukaj samo za nemško šulferajnsko šolo — ki lovi tudi slov. kmečko deco. In vsedo se mu je na ta lim nekaj neprevidnih slov. uradnikov v Poljčanah in drugod. Iz tega je razvidno, kako vztrajno uporabljajo Nemci vsako, še tako nesramno sredstvo, samo, da dosežejo svoje umazane namene. Zato pa delajmo tudi mi tako! Bodimo previdni in občutljivi za nasprotnikom tudi pri najmanjši stvari — a natančni in izpolnjevanju svojih narodnih dolžnosti. Posnemajmo svoje zaklete sovra-ge povsod, vračajmo jim miho za drago! S tem ne napadamo, a hočemo obvarovati sebe, pomagati svojemu narodu do onih pravic, ki so mu po božji in cesarski postavi zajamčene. A ker nam jih nóčejo pripoznati, izbojevati si jih moramo sami — in če bode tekla kri — naj teče, mi je nismo zakrivilli!

Vransko. Za nadučitelja tukaj je imenovan g. Ivan Kramar.

Dol pri Hrastniku. Naši klerikalci so si ustanovili pri nekem tukajšnjem črevljárju čitalnico, v kateri pa imajo na razpolago le »Stajerca«, da se lahko naslajajo ob svojih lastnih dopisih, v katerih blatijo občane, ki so poštenejši od njih. Posebno se odlikuje kandidat na županski stolec; temu so samoga veselja izstopile oči, da jih še dandanes občudujemo. Ali se je pač možicelj spomnil pri dotičnem »Stajercem« članku na čase, ko je bil sam v pravem pomenu besede »kikiriki-kavs«, ko je balcal in kikirikal, da ga je bilo čuti po celem Dolu? Sliši se tudi, da Cusatov Jaka odklanja visokodoneče naslove in jih prepušča svojemu starejšemu sestricu — po pravu prvenstva. — Sploh pa svarimo vse kmečke zvezarje, naj ne rogovilijo preveč, kajti kdor ima toliko masla na glavi, naj ne hodi na solnce.

Dol pri Hrastniku. Precej visoko nad Dolom je cerkev svetega Jurija, kjer se berejo o raznih prilikah maše. Po maši se popiva, prepeva, pretepa in godijo se tudi stvari, o katerih je bolje, da molčimo. Gori je torej gostilna, to vemo, ne vemo pa, kdo plačuje od nje davek. Mogoče fajmošter Veternik, ali bivši g. župan Šunta (Hribar) ali cerkev? Pa še nekaj ne vemo. Zakaj vraga zahtevajo ljudje, da bi jim predložil župnik Veternik račun o omenjeni gostilni, katerega baje že 9 (reci devet) let ni bilo? Fajmošter Veternik, modra glava, tolaži ljudi rekot: »Bom pisal škofu, bodo oni vredili vso stvar.« Votiko pa je nevernih Tomažev, kateri trdijo, da bosta morala Veternik in Šunta sama vse vrediti. Hm, malo čudno! — Se še vidimo.

Iz Rečice ob Savinji. (Ljubljanskemu škofu v album!) Ljubljanski škof nastavlja vedno le nemške uradnike pri svojih zagah in v gozdarstvu. Nimamo prav nič proti temu, a odločno prbtestiramo, da ti vročekrvni Germani javno kažejo svojo nemško kulturo ter se ob vsaki priliki vozijo v šoštanjski »Deutsches Haus« hajlat. Še večje predrznosti so si dovolili ti Germani ob priliki ljudskega štetja. Na števni poli se je baje vpisalo vse, kar je v škofovi službi, kot »dajč«, torej tudi vsi hlapci, dekle, otroci. Neke žolnir se je v svojem slepeni sovraštvu spozabil baje tako daleč, da je svojo ženo, od katere živi že več ko 10 let ločen in ki še Nazarja videla ni, vpisal kot tu stanujočo ženo. To sleparstvo presega že vse meje. Seve je števna pola potovala v koš in gospodje Germani so se morali zadovoljiti s tem, kar je postavno. Da bi se pa vendar na Slovenskem še ne zgubila kaka germanska duša, si je pršel na občino ogledat polo neki fant Spatzek. To je že višek izzivanja! Da se je cela hiša ckr. avstrijskih financerjev čutila germanske krvi, je tudi zanimivo. Vočigled nemškutariskim lumparijam je naša dolžnost, da spravimo to v javnost. Kaj pa poreče ljubljanski škof? In občina trg Rečica, ali se ne bo ganila? Bodite odločni! **Nezadovoljnejž.**

»Velikomestni zrak«. Tako je naslov igri, ki so nam jo zadnje nedelje podali naši celjski diletanti v Narodnem Domu. Gluma je vredna svojega imena. Ni bilo minute, da bi kak prizor ne bil vzbudil smehu cele dvorane. Igralo pa se je tudi prav dobro. Izborni so bili gg. Salmič, dr. Koderman, in Štibler ter gospa dr. Kukovčeva in gdčna Marta Hrašovčeva, dobro so pogodili uloge tudi drugi, osobito gg. prof. Mravljak, B. Rotter in gdčna Mila Sernečeva. Tudi druge vloge so bile v dobrih rokah. V slučaju ponovitve bo treba eden in drug prizor še uglediti. Obisk je bil vočigled najrazličnejšim prireditvam na vseh koncih in krajih prav dober. Le nekoliko več točnosti bi si želeli. Narodna godba je med odmori podala jako lepo nekaterenove točke. Videti je, da pod vodstvom g. Selierta godba vrlo napreduje.

V Laškem trgu so zaprli 22letno Jožefo Jančič, katera se je klatila zadnji čas po Sp. Stajerskem in Hrvaškem ter pokradla različne predmete v skupni vrednosti do 500 K. Bila je tako predrzna, da je napravila pri orožništvu lažnjivo ovadbo pod imenom Ida Čivančič, da ji je nekdo ukradel 170 kron. Čedno ptičico so djali v varno kletko pri celjski okrožni sodniji.

Iz Št. Vida pri Grobelnem. (Moje sanje.) Dolge zimske noči dajejo človeku nenavadne sanje. Tako se mi je nedavno sanjalo, da sem bil po volji Vsemogočnega poklican v nebeški raj. Ne morem

popisati vse krasote in vsega veselja, zato opišem le, kar sem si najbolj zapomnil. Vedno se je čulo trkanje na nebeska vrata in prihajale so duše vernih iz pozemelskega sveta. Nebeški vratar je prijazno spremlj vsakega na odločeno mesto. Naenkrat začujem čuden prepir. Dva sta hotela po sili, proti volji vratarja v nebesa. On jima pravi, da ju ne pozna, in da za razgrajče v nebesih ni prostora. Vpraša ju, odkod in kdo sta. Tedaj zaslišim: — E, jaz sem, Metličar Lentek, tu pa moj zvesti tovariš Vužirek. Jernejček iz Sentvida, ki sva si največ prizadevala, kako bi v Sentvidu naprednjake v kraj spravila; kolikor sva mogla, sva jih dajala v časnike, same laži sva v »Slov. Gosp.« čez nje pisala, in jaz sem še temu svojemu tovarišu Jernejčku tudi prav dober nasvet dal, da je moral začeti kar po krivem naprednjake toževati. Ali si nisva s takim prizadevanjem zaslužila nebes? — Med tem je že prinesel angel velkanske knjige življenja šentvidskih klerikalcev, in začela se je sodba. Vrtar jima je z žalostnim glasom različno čital, da sem tudi jaz vse razumel. Rekel jima je, da naravnost s tem sta si zaslužila večno pogubljenje v peklenskem breznu, ker nista imela ljubezni do bližnjega. »Povem vama, tu v nebesih nam je eden naprednjak ljubiši ko 99 klerikalcev. Zračunena so vsa vajina slaba dela. Trošila sta grde laži v »Slov. Gosp.« zoper mirne napredne može in napravila v Sentvidu toliko sovraštva. Za to bosta trpela v peklju.« Oba obsojenca sta od strahu in groze popadala na tla. S tresočim glasom sta prosila milosti in odpuščenja. Milo sta jokala, da sta se tudi meni, akoravno sta bila mogoča velika sovražnika, v srce zasmilila in da sem jima slednjič še jaz z milo prošnjo prihitel na pomoč. Nato jima reče vratar: »Na prošnjo tega šentvidskega naprednjaka vaju ne bom pahnil v peklensko brezno, ampak napodil bom vaju nazaj v Sentvid, da se spokorita. Za prvo pokoro pa vaju dam pretepsti.« In že so bili pripravljene štirje hajduki spodvihani do laht, vsak je imel v rokah bič. Najprvo jih je dobil Jernejček. Ker so zapazili, da jo hoče popihati, so ga privezali za vrv k podvoju. Ropotalo je po njegovem medlem hrbitiču, da je bilo grozno. Končno je napel Vužirek vse svoje moči, vrv se je utrgala in — ušel je. A pri tem ga je še zadela božja kazen, ker si je na podvoju zlomil vrat. Vrtar mu je dal še eno brco in ga zapodil z zlomljenim vratom nazaj v Sentvid. Zdal ljuto pograbijo Lenteka in tudi on je moral prestati svojo kazen. Pokalo je po zadnjem delu njegovega života od nog do glave, da je odmevalo daleč naokrog. Ko so delo dokončali, so ga izpustili, da se gre vratarju zahvaliti. Ves spehan in omamljen se je komaj skobacal do vrat. Tu mu je vratar s prstom zažugal in strogo zabičal, da ne sme nikdar več po »Slov. Gosp.« čakati in svojih grdih laži trositi, ter da mora v Sentvidu vse naprednjake za odpuščenje prositi ter se z vsemi lepo spraviti. Kaplanu pa mora povedati, da ne sme v spovednici ljudi več zaradi »Nar. Lista« nadlegovati. Dalje mu je še zabičil, naj si »Narodni List« naroči, da ga ne bo več po krčmah fehtal. Šentvidskim klerikalcem pa mora povedati, naj vsi prav pridno čitajo »Narodni List« in si naj lepe nauke in opomine, ki so v njem pisani, k srcu vzamejo. »Ali si razumel?« ga vpraša še vratar. »Ko bo vse to v redu, pa pridi nazaj!« Se se ni Lentek odstranil, že je prišel tretji sitnost past. Bil je Antlej. Vrtar ga vpraša: »Kaj pa še ti hočeš? Ali nimam že dovolj sitnosti s šentvidskimi klerikalci?« Antlej se mu globoko pokloni in pravi: »Tudi jaz sem pripravljen za nebesa.« Vrtar ga vpraša, če tudi on sovraži napredne može. »O ja, tisto pa, kolikor morem!« Zdal je vratarja pograbila sveta jeza, udaril ga je krepko za uho in ga spodil nazaj v Sentvid nad prešiče. Ko sem se prebudil, sem dolgo premišljeval te sanje, in nazadnje sem jih moral zabeležiti. — Severin Mlača.

Sv. Štefan pri Šmarju. (Drobne novice.) Dne 6. t. m. se je poročila tukaj gđca Lizika Podrepšek z g. Vekoslavom Zličarjem iz Št. Jurja ob juž. žel. — Posestvo g. Mat. Vrhovška je izdražbal naš somišljenik, g. Mihael Marcen iz Slivnice, za 6370 kron. — Zadnji dopis v »Nar. Listu« je našo poštarico Pepo nemalo poparil, češ zdaj me pa bojo še po časnikih slikali, o toj. Če ne bo v poštnem uradu vse v redu, ne bomo poznali nobenega pardona.

Kreditna in stavbena zadruga »Lastni Dom« v Celju je imela l. 1910. K 1.874.801,49 denarnega prometa. Čisti dobiček znaša 4.840 K 12 vin., rezervni zaklad 19.000 K. Zadruga očividno tepo napreduje.

V Celju so našli letos 7015 prebivalcev nasproti 6730 l. 1900. Torej napredek za niti 5 odstotkov. Naravno, saj vsled imenitnega gospodarstva celjskih mestnih občancev in vsled tega nastale draginje vse beži iz mesta. Koliko so našli Slovencev, še dozdej niso naznanili gospodje z magistrata.

Mozirje. V našem nekdanj tako narodnem trgu se še vedno bliščijo večinoma nemško-slovenski napisi. Še bolj izzivalno pa je, da si neki tukajšnji narodni trgovec pusti slikati napis v nemških barvah. Delal mu je to baje neki tukajšnji akademični podobar, njegov prijatelj ob priliki občinskih volitev. Presneti »Wiedersacher«!

Iz Dramelj. Pri nas smo imeli celi teden očete mislonarje, ki so pa v prvi vrsti pridigali proti naprednemu časopisu. Ker pridige niso imele zaželjenega uspeha, so se lotili ljudi v spovednicah. — Pater je vprašal vsakega zgrevanega grešnika, je-li naročnik »Narodnega Lista« ali ne. (»Štajerc«

je prišel zopet v milost, odkar je ptujski Ormig tako sijajno sprejel škofa Napotnika ob priliki birme v Ptuj in odkar piše vanj Linhart pobožne članke.) Kdor je pritrtil, mu pater ni hotel dati svete odveze drugače, kakor da se je zavezal, da »Narodni List« odpove. »Slov. Gosp.« ali »Straž« sme seveda vsakdo čitati, če tudi drugega ne delata; kakor da kradeta čast in dobro ime vsem poštenim ljudem na Sp. Štajerskem. Navadili smo se že take reklame, ki se dela s spovednico, prizneco in sploh z izrabljanjem verskega čustvovanja za umazane klerikalne liste. S temi sredstvi zato gospodje ne bodo mnogo dosegli.

Slovenjegraški okraj.

Iz Zabevasi pri Slovenjgradcu. Z ozirom na dopis z dne 27. prosinca 1911 nam pišeta nadžupnik Lenart in kaplan Letonja, da »ni res, da naši dušni pastirji zmirlajo in psujejo s prišnice, sejejo sovraštvo, netijo prepir, udrihajo po naprednomisleh faranah itd., ampak je res, da je prišel mladenič in neka žena — narodne štranke — tožit in z imenom naznanit napredne fantaliné (dobesedno tako v pismu obeh gospodov!! Op. uredn.), da med božjo službo v zvoniku nad orglami najgrše reči vganjajo, da se s prišnice izreči ne morejo. Res je, da tem naprednim fantalinom sem podpisani nadžupnik s prišnice ostro žugal in jih svaril.« Dalje nam piše nadžupnik Lenart, da: »ni res, da sem moral podpisani nadžupnik se s Poljčan opolnoči odpeljati in so bili mesto Vas ubogi vozniki s kamenjem napadeni, res pa je, — svedok Fr. Zorman v Golavabuki št. 80 in vsi drugi vozniki — da niso nikakor bili napadeni in so mirno vozili. Res je tudi, da sem se odpeljal ob svetlem dopoldnevju, da je g. nadučitelj Raner in cenj. učiteljstvo privodilo šolsko mladino pred župnišče in je govoril učencem Al. Rezman slovo in potem na kolodvoru pred zbrano množico in uradniki se poslovila gđca Ivanoševa in mi podelila šopek svežih cvetic.«

V Slovenjgradcu je ljudsko štetje, na podlagi katerega se je našlo 924 Nemcev in 256 Slovencev, bilo takšno, da bi moral tamošnji okrajni glavar, če je kolikaj poštenjak, takoj storiti isto, kar je storil okr. glavar konjiški gléde Konjic.

Konjiški okraj.

Prestrasten ljubimec. Kmečki fant Anton Leskovar iz Koblja pri Oplotnici, o katerem smo poročali, da je svoji »nezvesti ljubici« Mariji Gaber grozil s smrtjo in jo pretepal, je bil pred okrožno sodnijo v Celju obsojen na štiri mesece težke ječe.

Konjice. Način, kako so tukaj šteli Nemce in Slovence, se je celo okr. glavarju pl. Lehmanu zdel predebel, zato je takoj odredil novo štetje in imenoval za števna komisarja enega Nemca in enega Slovence. Tako bi se moralo zgoditi še marsikje na Štajerskem.

V Vitanju je umrl posestnik in župan Edvard Mulley, star 57 let.

Brežiški okraj.

Virštanj. Dne 3. februarja je naglo umrl na srčnem krču šlrom znani veleposestnik, župan itd. g. Jakob Bovha v Veračah pri Kozjem. Dasiravno naš politični nasprotnik, bil je poštenjak od nog do glave, mož sopstovan in čisljan povsod, kjer so ga poznali. Bil je iz dobre kmečke rodbine in četudi je dovršil le domačo ljudsko šolo, se je izobrazil potom čitanja toliko, da je zavzemal premmogo častnih mest in so ga kot zaupnika volili v različne korporacije; predvsem pa je bil umen in skrben gospodar in si je s svojo marljivostjo pridobil lepo premoženje. Svoji rodbini je bil najboljši oče, a celi okolici blag dobrotnik. Virštanski šoli je bil cel čas njenega obstanka krajni šol. načelnik in odkritosrčen prijatelj mladine in šole. Ob vsaki dani priliki je rad pripravil otrokom kako veselje — in stroške največ trpel sam. Premnogo je žrtvoval za cerkvene potrebe in vsakemu je rad pomagal bodisi z besedo ali dejanjem. »Naj ne ve levica, kar pada desnica«, mu je bilo vodilo in ravnal se je po Gregorčičevih besedah:

Odpri srce, odpri roke,
Otiraj bratovske solze,
Sirotam olajšuj gorje.

Njegova gostoljubnost je znana daleč okoli; bodisi berač ali bogatin, vsakomur je rad postregel in za vsakega je imel prijazno besedo. — Kako je bil priljubljen in kako odkritosrčno so žalovali ljudje za njim, je pokazal veličastni spreved v nedeljo 5. t. m., kjer se je zbralo od blizu in daleč do 3000 ljudi; pred hišo žalosti je imel g. dekan Marko Tomažič iz Koziega pretresljiv govor in neštevilna množica je bridko jokala za blagim, nezabnim pokojnikom. — Zagreblji so te, dragi prijatelj, sveža gomila pokriva tvoje zlato srce; zmrzlo grudo na tvoji rakvi pa so ogrevale vroče solze nežne mladine in nepregledne množice znancev in prijateljev, — a iz teh grenkih solza je vzklila cvetlica goreče hvaležnosti in plamteče ljubezni, ki bođe dičila na veke tvoj hladni grob.

Zavarovanje bregov ob Sotli. Poljedelsko ministertvo je dne 6. februarja odobrilo načrt, da se na treh mestih zavarujejo z varnostnimi napravami bregovi Sotle. Vlada prispeva 40 odstotkov (5700 kron), pod pogojem, da tudi dežela da primerno vsoto in da se pričnejo dela že to leto pod nadzorstvom državnega tehnika. To se pravi z drugimi besedami: Do tega še ne bo prišlo tako kmalu, ker vsled obstrukcije slov. klerikalcev v štajer-

škem deželnem zboru je samoobsebi umevno, da deželni zbor ne bo dal za ta dela ničesar.

Kozje. Bela zastava je vihrala od 11. t. m. naprej s tukajšnje okrajne sodnije v znamenje, da so bili zapori prazni.

Planina. Tukajšnje graščino z žagami v Sevnici in rudnikom v Št. Vidu vred je kupil Anton Torres za 850.000 kron.

Mariborski okraj.

Semica ob Dravi. V nedeljo dne 12. t. m. je naš velespoštovani g. nadučitelj Karol Kotnik obhajal s svojo gospo Rozalijo roj. Čepe v krogu svojih tovarišev in prijateljev svojo srebrno poroko. Bog živi jubilauta!

Maribor. Zaradi slabega obiska letošnjih predstav slovenskega gledališča je odbor sklenil tretjo predstavo v mescu opustiti. Tako odpade 19. t. m. predstava »Graničarji«.

Iz Maribora. Posojilnice v Mariboru občni zbor za leto 1910 vršil se je dne 5. t. m. Iz poročila ravnateljstva posnamemo, da je iznašal letni denarni promet K 6.198.370,37 in se je pomnožil od prejšnjega za K 748.128,13. Stanje hranilnih vlog koncem upravnega leta 1910. K 3.434.208,55, stanje posojil K 3.414.863,99. Hranilne vloge so dosegle isto višino kot v prejšnjem letu, posojila so se zvišala za K 171.881,81. Čisti dobiček iznaša po odpisih na vrednosti Narodnega (društvenega) doma in inventarja po K 7.657,22 še K 22.083,56. Iz čistega dobička izplačali so se večji zneski različnim narodnim društvom in dobrodelnim zavodom oziroma podpore dijakom. Hranilne vloge se obrestujejo na vložne knjižice brez odpovedi po 4%, proti štirimesečni odpovedi po 4½%, v tekočem računu po 4¼%. Posojila se dajejo na vknjižbo in osebni kredit po 5%, 5½% in 6%. Menice se eskomptujejo pod kulantnimi pogoji. Rezervni fond iznaša K 310.116,80, stanje vplačanih deležev K 117.560.

V Studencih pri Mariboru je, kakor poročajo mariborski listi, 663 Slovencev in 2825 Nemcev. Čudno je skoro, da so Slovenci navzlic vsem nasilnostim v Studencih vendar še napredovali za 119 duš. V resnici je seveda v Studencih najmanj trikrat 663 Slovencev. Čim pride šola Ciril-Metodove družbe, dobe Studenci takoj drugo lice!

Drobne novice. (Izginil je) že dne 9. febr. neznan kam prvoletnik na mariborskem učiteljsku Ludovik Fischer, sin sodnega sluga Fischerja pri Sv. Lenartu v Slov. Gor. Pisal je svoji gospodinjini na dopisnici, da bodo vsa poizvedovanja za njim zastoj. — (Zgorelo je) 10. februarja v Šmiklavžu na D. p. poslopje posestnika Ivana Vidoviča.

Pri Sv. Lenartu v Slov. goricah se vrše dne 21. februarja volitve v občinski zastop. Graški listi že sedaj pravijo, da je zmaga samo takrat mogoča, ako store tudi nemškutarji (Deutschfreundliche) svojo dolžnost.

Pri Sv. Lovrencu nad Mariborom so našli pri zadnjem ljudskem štetju 1284 oseb; 474 jih je navedlo slovenščino kot občevalni jezik, 809 pa nemščino. — Leta 1900 je bilo razmerje 426 : 777. Slovenci so se torej tudi tu pomnožili. Koliko je med 809 »Nemci« takih, ki še nemški ne znajo, bi dognala seveda le pravična revizija.

Črešnjevce pri Slov. Bistrici. Človek se mora včasih smejeti. Naše razmere so že take. Odhodnico kaplana Tinkausa so zastopniki treh strank z župnikom Zamudo na čelu praznovali v Kresnikovi gostilni. V Veliko Nedeljo se je poslala brzojavna čestitka radi pridobitve takega narodnjaka. — Tako se pripravljamo tu na bližajoče se občinske volitve. Slučaj me je nanesel tudi v narodno gostilno g. Kapuna. Tu je bilo zbranih nekaj kmetov, pravih slovenskih korenin, ki so si sveto obljubili, da ne volijo pri volitvah s Štajerčijanci, ampak tako, kakor jim veva srce in razum. Stud se mi je vzbudil, ko sem to slišal, do onih neznčajnih ljudi, ki se imenujejo vodje ljudstva. — Popotnik.

Ptujski okraj.

Umor v Majšpergu. Iz Ptuj nam poročajo: Na cesti med ptujsko goro in Majšpergom leži vila Schuster. Sedanja lastnica, 32letna vdova sodnijskega oficijala, je imela razmerje, z upokojenim sprevodnikom južne železnice, Antonom Smodejem. Smodej je bil surov človek in pijanec, kateri je z gospo Schustrovo prav grdo ravnal. Njen oče, upokojeni poštni uradnik v Gradcu, ni mogel tpeti tega razmerja in je došlo zaradi tega med njim in hčerjo do takega prepira, da se je oče iz jeze obesil. Dne 3. februarja sta došla Smodej in gospa Schuster v vilo in sta tam prenočila. Ostala sta v vilji tudi sledečo soboto. Šele v ponedeljek zjutraj je šel gledat neki pekovski vajenec, katere mu se na klicanje ni nihče oglasil, v sobo, kjer so ljudje. Tam je našel Smodeja viseti na vratih z dvema ranama v prsih od revolverja. Mož je bil mrtev. Na postelji v drugi sobi je pa ležala Schustrova v sami srajci mrtva z grozno rano na glavi. Smodej ji je prebil najbrže v pijanosti črpinjo tako, da so ji gledali ven možgani. Nato je nekaj napisal o umoru na listič in se potem sam obstrčil in obesil.

Kmetijska podružnica za ptujsko okolico vabl k zborovanju, ki se vrši dne 19. svečana t. l. ob 10. uri predpoldne v dvorani g. Drag. Zupančiča v Ptuj. Kaj je treba kmetovalcu vedeti pri uporabi umetnih gnojil, bođe ob tej priliki razlagal ravnatelj slovenske kmetijske šole g. Ivan Bell

Cirkovce na Dr. p. Okrajni šolski svet v Ptuju je izrekel tukajšnjemu načelniku krajnega šolskega sveta g. Jak. Baklanu priznanje in pohvalo za njegovo šoli prilazno delovanje in za njegove posebne zasluge povodom razširjenja tukajšnje šole v Grazednico.

Vurberg. Dopisniku zadnjega članka v »Slov. Gospodarju« se gotovo meša. Ne moremo si namreč misliti, kako bi zamogel drugače napisati take budalosti. Kaj kvaši ta dopisnik o neki zvezi štajercijancev, liberalcey in slogašev! Kaj takega trditi je pravi velika neumnost, drugi velika laž! Če vam je »Štajerc« očital kake neumnosti, ni potreba potem takoj lopniti po »liberalcih« in slogaših. — Prerekajte se s »Štajercem«, kakor hočete, a nas pustite pri miru, kakor mi pustimo v miru tudi vas!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Dne 13. t. m. je umrl po daljši bolezni gosp. Simon Toplak v Mosteh v starosti 79 let. Bil je vzoren gospodar ter vnet Slovenec. Pogreba se je udeležila velikanska množica, posebno veliko iz Ptuja. Rodbini naše sožalje, pokojniku pa bodi zemljica lahka!

Ljutomerski okraj.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabrala ga. Kolarič na Cvenu na Rusovi gostiji 6 K. — V posnemljanju!

Iz Bučecovec na Murškem polju. Dne 6. febr. sta bila poročena tukajšnji posestnik Martin Kolmanič in Micika Topolnikova iz Banovec. Na gostiji je nabrala družica Micika Hofmanova za družbo sv. Cirila in Metoda znesek 7 kron. Novoporočencema želimo obilo sreče!

Vučjvas. V nedeljo 19. februarja zboruje popoldne ob 2. uri tukajšnja kmetijska podružnica. Ob tej priliki bo predaval o zimskem in pomladnem opraviilu v sadovnjakih in vinogradih potov. učitelj g. Pirstinger. Zastopnik tvrčke »alfa separator« je obljubil, da razkaže udeležencem zborovanja brzoparilnik »alfa« za krmo in obenem hoče skuhati s parom krompir. Predloži se pri zborovanju tudi načrt o nameravani mostni tehtnici, ki bi bila za okrožje podružnice zelo potrebna. Na razgovor pridejo nadalje vsi oni važni in zanimivi predlogi, ki so se na občnem zboru zaradi poznega časa morali preložiti. Ude in vse druge kmetovalce vabi k številni udeležbi odbor.

Mursko polje. Na progi Radgona-Ljutomer se namerava s 1. majem 1911. izpremeniti vožni red, kar bi naj ravnateljstvo južne železnice dobro premislilo, preden ukrene kaj definitivnega. Uvedel bi se namreč nanovo vlak, ki bi vozil zvečer okoli tri četrt na 9. iz Radgone v Ljutomer, »tam prenočil«, zjutraj pa odhajal iz Ljutomera okoli četrt na 5. ter vozil naprej do Spielfelda. Ta vlak bi omogočil zelo ugodne zveze, in nihče ni proti njemu. Tukajšnje ljudstvo pa zelo vznemirja vest, da se radi imenovanega vlaka namerava opustiti vlak ki vozi tačas iz Radgone zjutraj ob 6. v Ljutomer in od tukaj okoli 7. ure 15. min proti Spielfeldu. — Tega vlaka se tukajšnje kmetiško ljudstvo za svoje posele v Ljutomeru ozir. v Radgoni, kakor tudi v goricah najbolj poslužuje; ako ga tedaj opustijo, bo imela železnična uprava občutno izgubo, kar trdijo tudi nepristransko na teh postajah službujoči načelniki. Želja ljudstva je, da ostane dosedanji vožnji red neizpremenjen, ona nameravana vlaka pa se — če sta že vobče potrebna — naj dodata. — Ako imajo naši poslanci pri merodajni železniški oblasti kaj vpliva, naj sedaj storijo svojo dolžnost!

Jz raznih slovanskih krajev.

V Cmureku je umrl v 71. letu starosti župnik Ivan Lopič. Bil je rojen Slovenec in splošno priljubljen. Za Slovence v svoji župniji je po očetovsko skrbel.

Klub slov. amater-fotografov v Ljubljani. — Odbor društva si je v svoji prvi odborovi seji izvolil naslednje funkcionarje: predsednik Vesel Fran, namestnik dr. Cerh Josip, tajnik Čadež Karol, namestnik Tavčar Ivo, blagajnik Krašnar Josip, društveni gospodar Kunaver Josip, odbornika Brinšek Bogomil in Badiura Rudolf. — Ustanovni obč. zbor je postavil letno članarino rednim članom 12 kron. Odbor je sklenil glede plačevanja članarine rednim članom, da jo plačujejo ali celoletno, pol-četletno ali pa lahko plačujejo tudi mesečno. V vseh slučajih se plačuje članarina vnaprej ter se pošilja na naslov društva. — Vpisnina znaša glasom društvenih pravil K. I., ki jo plača član, ko je sprejet v društvo. Sklenilo se je tudi na ustanovnem občnem zboru, da vsak na novo pristopivši član prispeva poleg imenovane vpisnine prostovoljno s primernimi prispevki, da bo društvo moglo uspešneje izvrševati svoj cilj in tudi čim preje nuditi vse udobnosti svojim članom. Odbor pričakuje, da člani in prijatelji novoustanovljenega društva k njemu pristopijo ter delajo z vso vnemo in v prid ter korist društva. Odbor.

V Trstu so našli pri letošnjem ljudskem štetju 224.465 prebivalcev (s posadko za 3052 ljudi več). L. 1900 je bilo v Trstu 178.172 duš. — Prebivalstvo se je torej pomnožilo za 25,99 odstotkov. Slovencev se je našlo baje krog 70.000. — Potemtakem bi tvorili Slovenci eno tretjino tržaškega prebivalstva, vendar pa nimajo nobene javne ljudske šole.

Slovenci v tujini.

Zopet žalosten glas Slovenca iz Amerike. Naš rojak Anton Krajnc v Tayloru v državi Washing-

ton nam piše: Sprejmite nekaj žalostnih novic, kako se godi Slovincem v Ameriki. Slovinci zapusti svoj rodni kraj in se poda v tuji svet; morda je videl domovino zadnjokrat. Ko pride sem, gre delat v premogokope. Defa dan na dan ko črna živina. Pa pride nesreča, eksplozija; na stotine in stotine ljudi zgubi življenje, kakor se je to 1. 1910 dne 24. decembra zgodilo v Ravensdalu. Ponesrečil je tam tudi naš rojak Mavrič od Nove Štiffe na Spod. Štajerskem. Doma zapuša žalujejo starše in brate. Kar je nas tukaj, smo ga sprejeli na zadnji poti na daleč od Ravensdala ležeče slovensko pokopališče. Žalujoci bratje mi voščimo večni mir. Tuja zemlja naj mu bo lahka!

Slov. podporno in izobr. društvo »Domovina« v Gradcu priredi v soboto, dne 18. t. m. plesni venček v dvorani »zum grünen Anger«, Leonhardstr. št. 3. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnice v predkup dobe se v društvenih prostorih Steigergasse št. 2. I. — K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

Gospodarski paberki.

Nekaj o sadjereji.

Spodnje Štajerska se peča razum z vinogradništvom tudi s sadjarstvom. Tod se razprostirajo že sedaj po dolinah in ravninah, zlasti pa na vznožju hribov in na obronkih precej obširni sadonosniki. Tu se prideluje krasno sadje, tu uspevajo imenitne najfinejše vrste, kakor Kanada, ananas in drugi kosmači, štajerski maščancelj, befler itd. Dasi ravno je obsežnost spodnjestajerskih sadonosnikov že zelo velika, vendar bi se še našlo mnogo, mnogo obširnega prostora za sadno drevje. Posebno je sadjerejstvo v celjskem in šmarnskem okraju še precej nerazvito. V prvi vrsti bi kazalo še z drevjem nasaditi brežine, kjer se je pred tršno ušjo solnčila vinska trta in kjer so se opustili vinogradi iz kateregakoli vzroka. V svesti sem si, da se da sadjereja na Štajerskem še spopolniti ter dohodki povišati; nadalje smatram sadjarstvo za edino panogo gospodarstva, ki se da s pridom gojiti tudi na opuščeni vinogradnih zemljiščih in slednjič sem prepričan, da je pravilna izbira sadnih vrst temeljna podlaga uspešnemu sadjarstvu. Čim več vrst posamezen sadjar nasaja, tem težje proda sadje, tem nižje cene doseže. Držimo se torej načela, da si naj posamezen posestnik izbere le malo vrst, ampak takih, o katerih je prepričan, da bodo najbolj uspevale na njegovem posestvu in mu donšale največ dobička. Z nekaterimi novejšimi vrstami, ki se od več strani priporočajo, se delajo po deželni strokovniški preskušnje v večjem obsegu, da se dožene, ali in za katere dele dežele bi bile sposobne. Lepa rastna drevesa se dobijo (in sicer te vrste, katere so spodaj navedene) v drevsnici v Gleisdorfu (ust. l. 1900), v Bruck-u ob Muri (ust. l. 1903) in v Celju (ust. l. 1904). Sicer pa naj vsak kmetovalec zahteva vrste, katere so spodaj navedene. Ako ne dobi teh, mu tudi ostalih ni treba jemati! Ker bo skoraj čas, da bojo kmetje — sadjerejci začeli spomladansko delo — drevesca saditi — naj se poprimejo in nakupijo sledeče vrste jabolk in hrušek, katere so priporočljive za kmetijstvo in prodajo; posebno mora paziti posestnik, kateri ima vinograde, da dobi take vrste, da bo lahko drago prodal sadne pridelke. Najboljše vrste so za kmeta: Prizasti kardinal, Kanadski kosmač (Kanada Reimette), Baumanov kosim. (Baumanns-Reim.), Iepo Boskovo jabolko, štajerski zimski maščancelj, veliki renski bobovec, rumeni befler, kosmač ananas in Coxov pomarančni kosmač. Zadržite tri vrste so le za posebno ugodne lege. Hruške, namizne ali za prodajo, pa: Zlahna Lojzika Avranška, Boscova čufarica (Bosch Flächenbirne), dilovka (Diels Butterbirne), zimska dekanovka. — Zadržite je priporočljiva le za vinsko podnebje. — Opomniti še moram, ako bi se ne ustreglo vašim željam v omenjenih drevsnicah, da se lahko obrnete na uredništvo »Nar. Lista«. Tam boste izvedeli, kam se morate obrniti, ako želite dobiti te vrste dreves. Dobro pazite na te vrste, da jih v resnici dobite!

Ant. Malgaj.

Spomladno gnojenje. Gnojenje naših kulturnih rastlin ima uspeh samo, če se primerno upošteva vse glavne redilne snovi: fosforna kislina, kalcij, dušik in vapno. Seveda treba te snovi dati zemlji v lahko sprejemljivi obliki, osobito pa fosforno kislino, ki se jo mora pridjati v z vodo raztopljenem stanju v obliki superfosfata. Resnico tega dokazuje sledeči poskus kmetovalca Potučka v Bistrici na Češkem: na peščeni ilovici (prejšnji sadež repa) je dosegel na isti parceli: I. negnojeno 1600 kg ječmena, 3120 kg slame; II. gnojeno z 300 kg superfosfata, 200 kg kalijeve soli in 140 kg žveplenokislega amonijaka 3480 kg ječmena in 6800 kg slame; III. gnojeno s 300 kg superfosfata in 200 kg 40odstotne kalijeve soli 2320 kg ječmena, 4.300 kg slame. To se pravi v vrednost preračunano v II. slučaju za 503 K 60 v., v III. slučaju za 181 K 40 v. več kot na negnojenem, oziroma če se odračunajo stroški za gnojenje: 411 K 45 v. ozir. 131 K 25 v. Mislimo, da to govori dovolj jasno, kako potrebno je gnojiti tudi s superfosfatom.

Važen sklep za živinorejce. Železniško ministerstvo je sklenilo znižati prevozne tarife za najvažnejša krmila, da povzdigne domačo živinorejo. — Znižali se bodo torej tarife za prevoz detelje, sena, slame, melase, odpadkov od pese, umetna in krvna krmila. Dobitek od tega bodo sicer imeli le večji posestniki in grajščaki; manjši kmetje takih stvari večinoma ne kupujejo.

Napravljena prubava je vzrok največ boleznij. Stalna uredba prebavljanja se dobi z uporabo izvrstnega dr. Rosa-balsama za želodec iz lekarne B. Fragner-ja, okr. dvornega dobavitelja v Pragi. Dobi se tudi v vseh tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat!

Razne novosti.

Baron Albert Rotschild — umrl. Na Dunaju je umrl poglavar znane milijonarske rodbine Rotschild, Albert Rotschild, v 66. letu starosti. Bil je v finančnih vprašanjih priznan strokovnjak.

Teško obsojeni napadalec. Kakor smo lani avgusta mesca poročali, je takrat neki Irn James Gallagher napadel župana v Njajorku, Gaynorja, z namenom, da bi ga usmrtil. Gaynor je bil težko ranjen, vendar je ozdravel. Pri tem je ranil tudi Gaynorjevega spremljevalca komisarja Edwardsa. Zaradi napada na slednjega je bil Gallagher obsojen na 12 let kaznilnice. O njegovem napadu na župana Gaynorja se bo obravnavalo šele eno leto po napadu, ker če bi Gaynor med tem časom umrl, bi prišle v poštev ostrejša določbe kazenske postave.

Ruska vlada nakupi Jasno Poljano. Iz Petrograda poročajo, da namerava ruska vlada nakupiti kot narodno last posestvo pokojnega grofa Leva Nikolajeviča Tolstega. Pogajanja glede nakupa se že vodijo med vlado in v Petrogradu bivajočim grofom Iližo Tolstijem. Glede nakupa je baje za vlado v prvi vrsti merodajen političen moment. Vlada namreč hoče z nakupom preprečiti, da bi se Jasnaja Poljana razdelila med ondotne kmete.

Strašna poštna pošiljatev. Žena nekoga policijskega paznika v Varšavi, katere mož je bil ranjen na potovanju, je dobila te dni mal zabojo. Ko ga je odprla, je našla v zaboju, v nepremišljivo platno zavito glavo svojega moža. Najbrže se gre za maščevanje.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Laški trg: Žal zopet zakasnelo. Pride oboje prihodnjič. Za danes ena od zadnjih, ki je že bila stavljena. O drugem v pismu! Pozdrav! — **Ivanjkovič, Središče:** Ne gre več danes. Pride! — **Vrnsko, St. Pavel, Lembah, Središče, Celje:** Vse sprejeli šele danes, za to številko seve prepozno. Pride, kar ne bo zastarano, prihodnjič!

Društvene vesti.

Na veliko maškarako celjskega Sokola, ki se vrši na pustno nedeljo, opozarjamo zopet vse Slovence. Vabila so že razposlana; kdor pomotoma ni dobil, naj se oglasi pri odboru Sokola. Na pustno nedeljo vsi v celjski Narodni dom!

Velik planinski sejm priredi dne 7. majnika t. l. »Celjski odsek Sav. podr. S. P. D.« v vseh prostorih Narodnega doma v Celju. Ker je zanimanje za sejm velikansko, upati je ogromne udeležbe. Radi tega prosi odbor vse navdušene planinke in planince, da se prijavijo že sedaj za sodelovanje. Parola vseh naj bo: sodelovati in agitirati za to prireditel, katere čisti dohodek bo posvečen prosperu planinstva in tuškega prometa na Spodnjem Štajerskem. 7. majnika torej vsi v Celju! Pojasnija daje »Celjski odsek Sav. podr. S. P. D.« v Celju.

Celjski in okoliški Slovenci se vljudno vabite na domači plesni večer, ki se vrši v nedeljo, dne 19. svečana 1911 v »Skalni kleti« pri Celju. Začetek ob 4. uri popoldne.

Domačo veselico s plesom priredi v nedeljo 19. t. m. ob 3. uri pop. g. Iv. Teran, gostilničar na Sp. Hudinji pri Celju (prej »pri divjem možu«).

Iz Laškega trga. Kakor znano, vzdržuje »Klub slov. napr. akademikov v Celju« pod okriljem tukajšnjega »Bralnega društva« javno ljudsko knjižnico in sicer v društvenem lokalu v poslopiju »Pivnice § 11«. Tu bodi omenjeno, da je bilo v preteklem društvenem letu blizu 60 obiskovalcev. Dasi je glede njih označiti več kot 1000 izposojilnih slučajev, bi bilo vendar želeto za isto še večjega zanimanja, zlasti od strani okoliške mladine. Pričakujemo v naslednjem društvenem letu še dokaj številnejšega obiška.

Laški trg. Vodstvo slovenske ljudske šole v Laškem priredi v nedeljo dne 19. svečana 1911. z učenci gledališko predstavo. Vprizorita se igr: »Kjer je največja sila, je roka božja najbolj mila« in »Jagode«. Kraj igre: Pivnica § 11; Začetek ob 3. uri popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo obleke revnim učencem, se prijatelji slovenske mladine vljudno vabijo.

Gomilsko. Na pustno nedeljo, t. j. 26. svečana, priredi »Bralno društvo Gomiško« ob 4. pop. u. Rezani v prostorih g. Hanžiča pustno veselico s šaloigro »Prvi april«, godbo, petjem, šaljivo pošto in več komičnimi prizori. Na svidenje torej vsi, ki želite poštene, vesele in odkritosrčne zabave. — Odbor.

Čitalnica v Ljutomeru je izvolila na svojem občnem zboru dne 1. 2. 1911. sledeči odbor: predsednik Franc Čeb, podpredsednik Fran Seršen, tajnik J. Bankart, blagajnik J. Kryl, knjižničar J. Karba; odbornika Martin Čagran in Matilda Mihalič. Namestniki: dr. Chloupek, Mirko Muršec in Ludyk Babnik.

Akad. podružnica Ciril-Methodove družbe v Gradcu si je izvolila sledeči odbor: predsednik g. cand. med. Ogorevc Martin, prvomestnika nam. g. cand. chem. Frankovič Vlad., tajnik g. stud. iur. Jakša Aleks., blagajnik g. cand. med. Vrečko Vlad., odborova namestnika gg. stud. iur. Horvat Anton in Bučar Julij.

Računski zaključek in bilanca

za leto 1910

zadruga „LASTNI DOM“,

registrirane kreditne in stavbene zadruge z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju.

Prejemki.

Denarni promet.

Izdatki.

	K		v			K		v	
1 Vrnjena posojila			239.996	08	1 Dana posojila			365.358	48
2 Hranilne vloge			521.149	91	2 Izplačane hranilne vloge			448.248	84
3 Prejete posojilne obresti			35.520	66	3 Izplačane obresti od hranilnih vlog			1.987	54
4 Prejete zamudne obresti			480	87	4 Upravni stroški			5.951	98
5 Upravni prispevki			2.849	49	5 Nakupljen inventar			73	87
6 Vplačani deleži:					6 Tekoči račun	101.155	85		
a) glavni	1.900	—			7 Obresti od tekočega računa	2.661	12	103.816	97
b) opravninski	86	—	1.986	—	8 Prehodni zneski			3.024	—
7 Vplačane vstopnine			258	—	9 Davek			444	88
8 Tekoči račun			126.279	47	10 Za dobre namene			110	—
9 Prehodni zneski			3.024	—	11 Izplačani deleži	220	—		
10 Najemnina od stavbišč			370	—	12 Izplačane obresti deležev	183	—	403	—
11 Naložen denar	20	—			13 Naložen denar			2.790	—
12 Obresti od naloženega denarja	78	44	98	44	14 Poštna hranilnica			403	48
13 Poštna hranilnica (Ogrska)			63	02	15 Gotovina koncem leta 1910			9.575	41
14 Povrnjene obresti			6	94					
15 Prodani inventar			5	—					
16 Gotovina koncem leta 1909			10.100	57					
			942.188	45				942.188	45

Zguba.

Račun zgube in dobička.

Dobiček.

	K		v			K		v	
1 Izplačane hranilne obresti			1.987	54	1 Prejete obresti od posojil			35.520	66
2 Kapitalizovane hranilne obresti			27.410	76	2 Zaostale obresti od posojil			8.634	08
3 Upravni stroški:					3 Prejeta upravnina			2.849	49
a) stanarina od pisarn. prostorov	616	44			4 Zaostala upravnina			41	19
b) inserati, oglasi, poštnine in druge pisarniške potrebščine	976	40			5 Prejete zamudne obresti			480	87
c) prispevek Zadrugi Zvezi	200	—			6 Obresti od naloženega denarja			78	44
d) postrežkinja, kurjava in razsvetlj.	173	76			7 Pretekli leta predpl. obresti od posojil			3.043	92
e) plača in nagrada uradništvu, pokojnina in bolniška blagajna	3.086	03			8 Najemnina od stavbišč			370	—
f) razno	899	35	5.951	98	9 Predplačane obresti od tekoč. računa			543	06
4 Izplačane obresti od tekočega računa			2.661	12	10 Povrnjene obresti			6	94
5 Predplačane obresti od posojil			2.785	93					
6 Pretekli leta predplač. obresti od posojil			4.344	56					
7 Davek			444	88					
8 Odpis inventarja (20%)			726	35					
9 Za dobre namene			10	—					
10 Predplačane obresti tek. rač. l. 1909			352	65					
11 Leta 1909 zaostala upravnina			78	76					
12 Za leto 1910 predplačana dividenda			1	—					
13 Čisti dobiček			4.840	12					
			51.568	65				51.568	65

Imetje.

Bilanca.

Dolgovl.

	K		v			K		v	
1 Posojila			670.061	35	1 Deleži			9.702	—
2 Zaostale obresti od posojil			8.634	08	2 Obresti deležev od prejšnjih let			606	—
3 Naložen denar			3.332	46	3 Hranilne vloge	590.226	11		
4 Inventar			2.900	28	4 Kapitalizovane obresti	27.410	76	617.636	87
5 Predplačane obresti od tekoč. računa			543	06	5 Predplačane obresti od posojil			2.758	93
6 Vrednost stavbišč			12.568	26	6 Menični eskompt in reeskompt (tekoči račun)			57.195	62
7 Zaostala upravnina			41	19	7 Rezervni zaklad:				
8 Gotovina 31. grudnia 1910			9.575	41	a) do konca leta 1909	13.109	32		
					b) iz čistega dobička leta 1909	1.549	23		
					c) vstopnina leta 1910	258	—	14.916	55
					8 Čisti dobiček			4.840	12
			707.656	09				707.656	09

Naprodaj

je srednje velik rigolan

vinograd

v krasni legi blizu Celja z 2 hišicami, 2 kozlcema, sadonosnikom, hosto, njivo in travnikom, vse arondirano ter 10 polovnjakov sladkega belega vina.

Naslov pove „Narodni List“ 88 2-1

Lepa hiša

enonadstropna, 10 minut iz mesta, s 3 lepimi stanovanji (vsako z 1 sobo, kuhinjo, jedilno srambo), lepimi kletmi, pralno kuhinjo, hlevom za 3 živali, z lepim svinjakom, kólnico, senjakom, z lepim dvoriščem in zelenjavnim vrtom, pripravna za lastnike vozov, se **po nizki ceni prodaja**. Vpraša se v našem uredništvu. 85 2-1

Kupim

1 ali 2 lahka čvrsta

konja

sposobna za kočijo ter za vsa gospodarska dela in vožnjo. — Ponudbe s popisom in ceno pod „konji“ na „Narodni List“ 87 2-1

Lepa hiša

na krasni legi, 10 minut od mesta oddaljena, obstoječa iz 4 stanovanj (2 sobi in kuhinja, 1 soba in kuhinja in 2 sobi s štedilniki) ter s lepim zelenjavnim in sadnim vrtom, vse jako dobičkanosno, z jako dobro pitno vodo, se pod **ugodnimi pogoji prodaja**. — Vpraša se v našem uredništvu. 84 2-1

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mesta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgete vijene obutav.

Da si ohraniš zdrav želodec

je odvisno v prvi vrsti v ohranitvi, pospeševanju in urejevanju prebave ter v odstranjenju neprijetnega zaprtja.

Domače sredstvo, ki je pripravljeno iz izbrano najboljših in učinkujočih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vzbuja tek in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odvrta in odstranjuje posledice nezmernosti, napačne diete, prehlada, posledice sedenja in zapečenosti kakor gorčico, napetost, preobilo tvoritev kiselin in krčevito bolelost. Sredstvo, ki vse to ublaži ali pa odstrani, je „Dr. Ross-Balzam za želodec“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavoja nosijo postavno določeni varstveni znak.

GLAVNA ZALOGA: lekarna B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“, Praga, Malá strana 203, vogel Neudove ulice.

Posilja se vsak dan
1-cela steklenica K 2.—, pol steklenice K 1.—
Po pošti, če se pošlje naprej K 1 50, se pošlje mala steklenica, za K 2 80 se pošlje velika steklenica, za K 4 70 dve veliki steklenici, za K 8.— štiri velike, za K 22.— štiri najst velikih steklenic franco na vse postaje avstro-ogrsko monarhije.

Zaloga v karnah Avstro-Ogrske.

NAZNANILO!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel

brivnico

v Tegethoffovi cesti 22, v hiši dr. Kaca.

Opozarjam, da je moja brivnica edino slovensko podjetje te vrste v Mariboru, potrudil se bom vedno, da bom občinstvu vsestransko ustregel. Zato se priporočam vsem narodnim krogom.

J. Gredlić, brivec.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Veliko presenečenje!

V življenju nikdar več take prilike. 600 komadov samo K 3'80. 90 3-1

Krasna poslačena prec. anker ura z verižico, natančno idoča, garancija 3 leta, ena moderna, svilena kravata za gospode, trije komadi najfinejših žepnih robcev, en krasen prstan za gospode z imitiranim zlatnim kamnom, ena krasna, elegantna garnitura ženskega nakitja, obstoječa iz 1 krasnega kolirja iz orientalnih biserov, moderan damski okras s patentnim zaklepom, dve elegantni damski zapestnici, 1 par ubanov s patentiranim kaveljčkom, 1 krasno žepno, toaletno ogledalce, 1 usnjata denarnica, 1 par manjšetnih gumbov, 3 kar. double zlato s patentnim zaklepom, 1 jako eleganten album za razglednice, najlepši kraji sveta, trije šaljivi predmeti, največje veselje za staro in mlado, 1 jako praktičen spisovnik ljubimskih pisem za gospode in dame, 20 dopisovalnih predmetov in še čez 500 uporabnih predmetov, ki se v hiši ne morejo pogrešati. Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja vredna, stane samo K 3'80. Pošlje se po povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska osrednja razpošiljalnica

Ch. Jungwirth, Krakov štev. B/103.

NB. Če se naročita dva zavoja, se priloži 1 prima-angl. britev. Za neugajajoče denar nazaj.

Ivan Rebek, stavbeni in umetni ključavničar,

vodovodni inštalater (Poljska ul. 14) se priporoča za napravo železnih ograd, vrat, oken, stopnic ter za vsa konstrukcijska dela, štedilnike, vseh vrst vodovode, vodnjake, kopališča. Izdelujem močne prenosne tehni ce (Brückenwagen). — Vzamem v popravilo vsakovrsne tehni ce in uteže.

Celje.

Vse po dnevnih cenah.

43 46-2

Celje.

Za spomladansko gnojenje priporočam cenj. kmetovalcem

Tomasovo žlindro

znamko

zvezdo

89 9-1

kot najboljšo in najcenejšo fosfornokislo gnojilo.

Varujte se ponarejanj!

Zahtevajte posod izrečno Tomasovo žlindro znamko zvezdo

Veletrgovina z železnino „Merkur“ P. Majdič, Celje, prodaja izdelkov tvrdke Thomasphosphatfabrik G. m. b. H. v Berlinu.

Nagrobne

vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

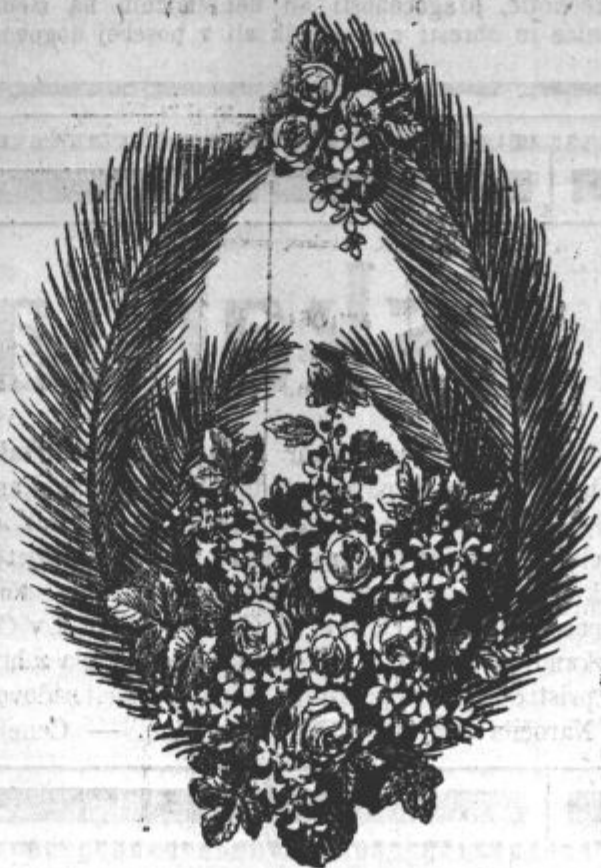
Zvezna trgovina

v Celju.

81 4

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzjavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

Martin Kolšek, ževljarski mojster, Celje, Ring (v novi posojilni hiši) pripravca svojo zalogo in delavnice za najrazličnejšo obdelavo po zmerani cenah.

28. 20. 1919

Suhe gobe, žito, fižol, laneno seme, sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc, Celje
„Narodni dom“ in Graška cesta.

Istotam se dobi vse specialno blago, kakor žito in deželni pridelki, najcenejše, na debelo in drobno. — Premog v celih vozovih, debel K 2'10, droben K 1'40 100 kg na dom postavljen v Celju. — Drugam po dogovoru. — Predivo in solnate vreče se kupijo v vsaki množini.

Volneno
in kambrik za ženske oblike dobite najceneje iz
narodne veletrgovine R. Stermečki v Celju
Vasovič Kantonj.

Za maškarade in razne veselice:

Konfeti.
Serpentine.
Kotiljoni.
Kričke.
Peprnate Seplce. 84 50-5
Saljivi Instrumenti.

V trgovini s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem

Goričar & Leskovšek
v Celju.

IV. Jax & sin, Ljubljana
Dunajska cesta števil. 17

12 20-19

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

Brzoparilniki za krmo

„ALFA“ so najboljši!

Velika prihranitev na času, na kurivu in najboljša krma to so največje prednosti istega!

Zahtevajte cenike! Dopisuje se slovensko!

Delniška družba Alfa Separator
Dunaj XII.

Postno hran. račun št. 54.366. **Najboljša prilika za sigurne štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.**
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“ z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

registrovana kreditna in stavbena zadruga

Pisarna je v Celju, sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po **pet od sto (5%)**

Rotovške ulice št. 12

Uraduje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure

zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun

25 51-6

glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

Zvezna tiskarna v Celju.

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upoštevata in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemu vsili nehote prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potruji v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike, je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta števil. 3. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristrojji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene st.anke. — Naročila izvršuje točno in solidno. — Cene nizke.

LISTEK.

Tast Kondelik in zet Vejvara.

Češki spisal Ignát Herrmann. — Poslovenil Stanko Svetina.

»Kaj pa ko bi šla domov, Pepica — —?« je svetoval Vejvara.

»Ne, na sprehod. Oče pojde z nama.«

»Pojdem, pojdem«, je pritrdil mojster. »Toda daleč, mislim, ne bomo šli.«

Pepici je bilo lažje, ko jo je na ulici objel sveži zrak, toda Vejvara je čutil, da se opira obenj s celo svojo težo.

»Ali ti ne bi dišalo malo sladoleda, Pepica?« je vprašal. »Tamle je slaščičarna, odpočiješ se in osvežiš.«

»Čprav, Fran.«

Vsi trije so šli v slaščičarno in so si naročili sladolec. Pepica je počasi lizala, kakor bi bil v steklenici strup.

»No, in sedaj domov, kaj?« je silil zopet Vejvara, ko so pojedli.

»Ne, Fran, pojdimo magari — na Nebozizek.«

»Pepica, saj tja gori niti ne priležeš!« je odvrnil Vejvara.

»Le pojdi!«

Tako nekako trdovratno je spregovorila Pepica ti dve besedi, da se ni mogel ustavljati. Zavili so torej doli proti Karlovcem in v Ferdinandovi cesti.

Toda ko so prišli v Spaleno ulico, se je Pepica naglo vstavila, prijela je Vejvaro za ramo in je rekla boječe kakor otrok, ki je ravnokar kaj napravil in se boji kazni.

»Fran, ne morem več naprej. Kolena se mi tresejo. Pojdiva domov.«

In dve solzici sta ji zdrknili iz oči po licu.

»Vidiš, vidiš, dušica, lahko bi bila že tam«, ji je Vejvara nežno prigovarjal. »Toda če prideš do tja?«

»Morda, Vejvara.«

To so povedala Pepičina usta, toda njene oči in njena zunanost je govorila, da bi prišle ravno tako na konec sveta.

V tem trenutku je drčal mimo voz. Mojster Kondelik je zažvižgal izvoščku.

»Hej, oče, obrnite! Na Vinograde, v Čelakovskega ulico.«

Sedaj se ni Pepica prav nič branila. Nalahno in oprezno sta ji pomagala oba moža v voz, Vejvara je prisedel, oče Kondelik je zaprl vratica, nagnil se je v voz in je rekel:

»Le peljite se, Vejvara, jaz pridem za vami — trije ne moremo biti tam notri. — In vi, očka (je pomignil izvoščku), ne hitro, polagoma.«

Stisnil mu je v roko goldinar in izvošček je pognal konja.

Mojster Kondelik je gledal nekaj časa za vozom, potem pa je šel počasnih korakov v isti smeri, gori na Vinograde.

»Mati je bila navdihnena, ali kaj«, je mrmral spotoma, »ravno ob pravem času bo tam, mislim. Samo da bi prišel ta izvošček tja z dvema, tristo vragov!«

XL. O pravem času.

Pred hišo v Čelakovskega ulici se je vstavil voz, ki je pridrdral gori od Šafarikove ulice, vratica so se odprla in ven je skočil Vejvara. Stegnil je obe roki v voz in je rekel nežno:

»Tako, dušica, opri se lepo in pojdi — počasi.«

Pepica se je krčevito držala Vejvare pod pazduho in je počasi zlezla iz voza. Vejvara je dobro čutil, kako se nanj opira, da se ne bi zgrudila. Brada se ji je tresla, kakor v mrzlici, ko je spregovorila skoro z umirajočim glasom:

»Ali imava še daleč, Fran?«

»Saj sva doma, dušica«, je odgovoril Vejvara skoro prestrašen, zakaj to vprašanje je učinkovalo nanj, kakor bi se Pepici mešalo. »Poglej, pred vrati sva.«

Pepica se je ozrla naokrog in kakor bi se zavedla, je rekla šepetaje:

»To je dobro, Fran, samo če pridem gori.«

Čprav je bilo to za Vejvaro prva izkušnja te vrste v življenju, vendar je vedel, da je zadnji čas, da bi bila žena pod streho. Oprezno je torej objel Pepico, trdno jo stisnil k sebi in jo je peljal gori. Globoko in hvaležno se je oddahnil, ko sta obstala pred vrati. Pritisnil je na gumb električnega zvonca, znotraj je jasno zazvonilo, toda nihče ni prišel odpret.

»Saj Marjanica ni doma«, se je spomnila Pepica; »dovolila sem ji — —«

»Pa ne bi smela, dušica«, je rekel Vejvara in je segel po ključ, da bi odprl, »danes ne.« Toda takoj, da se ne bi njegove besede glasile kakor očitjanje, je rekel tolažilno: »No, saj se bo kmalu vrnila, kaj ne?«

»Vrnila se bo, Fran, vrnila. Samo da sva midva tu.«

Sva, Pepica, in nikamor več ne pojdeva«, je pritrdil Vejvara in je peljal ženo v sobo.

Pepica je utrujena padla na divan, potegnila je Vejvaro poleg sebe in je rekla:

»Ne, Fran, nikamor. Tukaj je najbolje.«

Naenkrat ga je objela z obema rokama in je položila glavo na njegova prsa. V grudih ji je močno tolklo, Vejvara je slišal zamolkel vzdih.

»Pepica!«

In čeprav se je branila, vendar se mu je posrečilo dvigniti ji glavo, da bi ji pogledal v oči. Bile so polne solz, Pepičin obraz je prepregla velika žalost.

»Pepica!«

»Fran!« je vzdihnila Pepica jokaje, »mislim, da bom umrla.«

»Dušica draga, kaj govoriš!« je zaklical Vejvara prestrašen.

»Umrla bom, Fran, dobro vem. — Ali se spominjaš, Fran, kako sva prišla prvič sem, oni večer, iz Meščanske besede — —«

»Kako se ne bi spominjal, ljubica! Nikdar ne pozabim na to. Pripeljal sem te sem in s teboj vso svojo srečo...«

»Takrat, Fran, sem se veselila, do bodeva dolgo, dolgo na svetu. In sedaj se mi zdi, da bom umrla. Tako tesno mi je, Fran. Ah, ko bi bila tu mamica! Ali jo bom še videla?«

»Še jo boš videla, dete drago, še danes. Kakor hitro se vrne Marjanica, takoj pošljem ponjo — ali pa sam skočim tja doli.«

»Ne, Fran, ti ne smeš iti od mene proč. Potem me ne boš več imel. Tako hitro je to poteklo — in konec je. Tako sem te imela rada.«

Vejvaro je začelo peči v očeh. Še nekoliko takih besed od Pepice in ne zdrži več solz. Dobro je to čutil. Pepičina tesnoba je padala tudi nanj. Da zapodi to njeno razpoloženje, ji je začel odpenjati suknjico in ji je prigovarjal:

»Sleci se, Pepica, lezi. Vroče je, v tem si tako stisnjena. Bolje ti bo. Čprav samo na divan.«

(Dalje sledi.)

Nova maša.

(Konec.)

Bil je to domači župnik. Ker ni mogel odgovoriti takoj na dekanove hvalospeve, je čakal in imel pri tem časa dovolj, da se pripravi na govor, s katerim je hotel svojim tovarišem razložiti, zakaj misli, da je bilo mogoče tako slavnostno obhajanje nove maše v njegovi župniji. A zbranih misli pa ni imel, vidno so ga motili govori njegovih tovarišev. Vedel je, da ne bo nobeden nič novega povedal, poznal je vse predobro, zato bi si bil rad zamahnil ušesa, da bi nemoteno zbiral besede, s katerimi je hotel tovarišem pokazati pot k — priljubljenosti. Pa ni šlo, moral je poslušati.

Sredi govorov pa se je za nekaj odločil. Ravno ko je končal mladi kaplan svoje dokazovanje, da pritiče naslov »gospod« samo duhovnikom, je vstal, stopil k svoji knjižnici, vzel tam sveto pismo, in se ž njim zopet vsedel na svoj prostor. Odprl je knjigo, obrnil par listov in zadovoljen mir mu je legel na obličje.

Teta Liza, tako so imenovali župnikovo sestro — je ravno prinesla zopet par steklenic vina. Nihče se ni zmenil za njo. Tiho je prinesla vino na mizo in hotela zopet oditi. A pri vratih je le malo postala. Skoro smešno se ji je zdelo, kar počenjajo ti gospodje! Eden govori, drugi pa ga poslušajo, kakor bi bil na prižnici, njen brat pa pogleduje od časa do časa v knjigo, kakor bi gledal, če govorniki prav govore.

Menda je bila že vajena gledati stvari, ki jih ne razume. Malo je pomajevala z glavo in odšla tiho, kakor je prišla. A ko je v kuhinji premišljevala o tem, zakaj bi bil posebno njen brat tako čuden, se je začela zanj celo nekako bati. Kaj če bi se bil upijani? Vedno pije tako malo, danes je pri občnem veselju gotovo izpil marsikak kozarček! Drugim ne bi škodovalo, ti so vajeni tega, toda pri njem je drugače.

Srce ji ni dalo, vrnila se je v sobo.

No, zdaj se ji je šele zdelo čudna ta stvar!

Sami duhovniki so, ki znajo sveto pismo vsi na pamet, pa gre in jim čita iz njega prav tako, kakor bi čital na prižnici nedeljski evangelij! Prav govoto je pijan!

Naša si je v sobi neko opravilo — mora vendar vedeti, kaj bo iz tega. Poslušaj:

»Vežejo namreč težke in nepreosljive butare in jih nakladajo ljudem na pleča, sami pa jih nočejo niti ganiti.«

Vsa svoja dela delajo le, da bi jih videli ljudje. Razširjajo si napise in delajo velike robe svojim oblačilom.

In ljubijo prve prostore — na gostijah in prve stole po shajališčih.

In pozdrave po ulicah, da jih ljudje imenujejo: »Gospod! Gospod!«

Vi pa se ne imenujte »gospode«, kajti le eden je naš gospod, namreč Kristus, vi vsi ste pa bratje.

In ne imenujte na zemlji nikogar očeta svojega, kajti eden je vaš oče, ki je v nebesih.

Ne imenujte se tudi učitelje, kajti eden je vaš učitelj, Kristus.

A kdor je največji med vami, bodi vam služabnik.

Kdor se pa povišuje, bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povišan.«

Dalje ni mogla ostati v sobi. Pogledi častitih gospodov so postali tako srditi, da se jim je morala umakniti.

Nikdar še sicer ni opazila, da bi bila gospodom neljuba njena prisotnost. Tudi zdaj bi ne bila vedela nikakega vzroka, zakaj je ne marajo v sobi, toda — da je ne marajo, je jasno, zakaj bi sicer

tako grdo gledali? Besede svetega pisma takim svetim možem gotovo niso neljube, torej ostane samo ona, samo njena prisotnost.

Sicer pa niti ni mnogo premišljevala, saj ji je vest dovolj jasno očitala pregrešek: iz same radovednosti je bila ostala v sobi. Radovednost je greh, to ve dobro.

Vendar ne tako velik greh, da ne bi smela ustaviti se za vratni in poslušati, kaj bo iz tega vsega. Pravzaprav to ni niti radovednost, ampak strah za brata, da se mu ne zgodi v pijanosti kaka nesreča. Kdo bo pazil nanj, če ne ona, sestra?

Misli so hitrejšje ko besede. Vse to ji je preletelo po glavi v tem kratkem času, ko je odpirala in za seboj zapirala vrata. Že je stala za vratni tako, da je kar natančneje mogla slišati vsako besedo iz sobe.

Pa kaj je morala slišati uboga žena! Da je ne morejo videti bratovi tovariši, to je niti ni posebno bolelo, das jo je zadelo kakor strela iz jasnega. A da je ne mara brat, to ji ni bilo samo novo, ampak tudi tako strašno, da so se ji kolena šibila.

Toliko let že živita skupaj in delita žalost in veselje, osivela sta v medsebojni ljubezni, zdaj pa govori brat pred tujimi gospodi, da mu je prav všeč, da je šla ven, ker bo zdaj lahko govoril iz srca, prav jasno.

Dasi žalostna in jezna obenem, vendar je nape-la ušesa, da bi ji ne ušla nobena besedica.

»Liberalci nam očitajo, da smo ravno taki, kakor so bili farizeji in pismarji za časa Kristusovega. Jaz pravim, da smo še hujši. Kdor primerja Kristusov nauk v vrsticah, ki sem jih ravnokar prečital, z govori, ki smo jih slišali malo prej in kakoršne slišimo danadan, ali ne bo ogorčen vzkliknil, da je trpel Kristus zastonj?«

Če bi Kristus danes zopet vstal, ali bi ne našel nekdanjih judovskih duhovnov še v hujši obliki med nami, ki pravimo, da smo njegovi namestniki?

Pa kaj bi razlagal, ko sveto pismo tako jasno govori!

»Gorje vam, pismarji in farizeji, hinavci, da zapirate nebeško kraljestvo pred ljudmi; vi namreč ne greste vanje, a tudi tistim ne puščate, ki bi hoteli iti vanje.«

»Gorje vam, da požirate vdovam hiše in na videz dolgo molite, za to boste prejeli ostrejšo sodbo!«

»Gorje vam, da prehodite morje in zemljo, da pridobite enega, ki se pojudi, in ko se je pojubil, naredite iz njega peklenškega sinu, dvakrat hujšega, nego ste sami.«

»Dovolj, dovolj!« je vzkliknil gospod dekan, ki je težko čakal prilike, da ustavi govor navdušene župnika, ki mu je bil vse prej nego prijeten:

»Dovolj vendar! Vidi se ti, prijatelj Andrej, da nisi vajen vina, da te je tako zmešalo. Ti moraš vendar vedeti, da ne delamo Judov, ampak nasprotno, da želimo, da se vsi judje pokristjanijo. Vidiš, ravno ta stavek, ki si ga zdajle prečital, dokazuje, da je popolnoma napačno, če nas primerjajo s pismarji in farizeji. Sicer pa ne vem, če je pametno, da o tem govorimo.«

»Le dogovorimo se do konca, ko smo že začeli! Sam si pravzaprav sprožil to vprašanje. Kar se pa »pojudovalja« in »pokristjanjenja« tiče, bi lahko kdo trdil, da je to najboljša primera za nekdanje judovske in sedanje naše duhovnike. Posebno pa danes, ko niti ne gre več za to, da postane kdo kristjan, ampak krščanski socialc. In kadar je postal krščanski socialc, komu je še mar za njegovo čistost, poštenost, ljubezen do bližnjega? Vse hudobije se mu pregledajo, kajti le eno je potrebno: da se namreč zapiše kdo med krščanske socialce.«

Preodkrito je govoril mož. Ni bil sicer razburjen, a zdelo se je kakor da bi bil, kajti drugače ne bi bil govoril takih besedi. Bil je med tovariši, prijatelji, ki so ga pred kratkim poveličevali zato, ker si je znal pridobiti ljudsko spoštovanje, a po teh besedah je imel pred seboj same nasprotnike, ki so protestirali vse križem, tako da ni mogel niti več govoriti.

Teta Liza je za vratni preklinjala vino, ki jim ga je znosila na mizo; bila je prepričana, da je le vino krivo teh neumnih prepričav, ki nimajo »ne nog ne glav«.

Prav iz srca je hvalila Boga, ko je slišala z zvonika biti polnoči. Ravno o pravem času je prišla v sobo, da to oznani. Takoj je bilo po prepiru, gospodje pa so bili zdaj ž njo tako prijazni, da je bila prepričana, da je s svojo novico vsem ustregla.

V strogi hiši gospoda Andreja ni nihče mislil, da bi pili še po polnoči. Še manj pa na to, da bi sedeli pri praznih kozarcih. Takoj je teta Liza prižgala sveče in z bratom vodila goste v spalnice. Kar je bilo treba pri tem govoriti, je prišlo kakor za nalašč, da ublaži nasprotja: v vsakdanjosti tako lahko zgovorimo ali celo pozabimo vse višje in nižje misli.

Prav kmalu so vsi pospali. Le gospod Andrej je še dolgo premišljeval; nič ni bil kaj zadovoljen s seboj. Drugače bi bil moral govoriti, da bi tovariše prepričal, ne pa razburil. Tako pa ni mogel niti tistega povedati, kar je mislil! Da bi jim bil vsaj celo poglavje prečital, to 23. poglavje sv. Matevža, ki je tako lepo! Pa morebiti bodo tovariši sami čitali ga, morebiti zadošča, da jih je opozoril nanje!

Delano iz najboljših snovi!

Vse naše gospodinje

hvalijo in kupujejo le

Pfeifer-jevo

milo

ker je najboljša in napravi brez truda snežno belo perilo. Pri nakupu pazite na vtis Pfeifer in znamka tiger.

Delano iz najboljših snovi!

Edini domači izdelek!

Zajamčeno neškodljivo!

Zajamčeno neškodljivo!

Edini domači izdelek!

Sirite „Narodni List!“

Želi se kupiti za posekati
smrekova gošča

za izdelovanje tramov. — Prednost imajo prodajalci, ki imajo gozde blizu kake želez. postaje in v okolici Maribora. Naslov se izve pri uredništvu našega lista. 45 5-5

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, crkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za mnogobrojna naročila. Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Viktor Bevc, Celje

Graška cesta šte. 8. 49-4

Zanesljiv, vesten in izurjen

zidarski polir

ki bi bil ali oženjen ali prost, zmčen nemščine in slovenščine v pisavi in besedi, se sprejme z jannarjem 1911 v službo v nekem štajerskem provinčnem mestu. — Ponudbe z zahtevkom plače se prosijo pod „Štajersko“ Anončni biró Edvard Braun, Dunaj l., Rotenturmstr. 9. 50 5-5

Superfosfat

mineralično in animalično, najzanesljivejše in najcenejše fosforkislinsko gnojilo za vsako vrsto zemlje. — Vsebina strogo garantirana. Zajamčeno najhitrejši uspehi, največja množina pridelka. — Za pomladansko setev potrebno neobhodno. — Dalje amonjakove, kalljeve, solitarjeve in superfosfate se dobiva pri tovarni umetnih gnojil, trgovcih, kmet. zadrugah in društvih. 16 14-9

Bureau: Praga, Prikopi 17.

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem

Goričar & Leskovšek, Celje, Graška ulica šte. 7.

Lastna zaloga žolskih in vseh tiskovin za urade.

Na debelo.

83 50-5

Na drobno.

Svoji k svojim!

Največja trgovina in velikanska zaloga ur, zlatnine, srebrnine,

verig, uhanov, zaponk, priveskov, prstanov z demanti, brilanti in drugimi kamni.

Za ženine in nevestice poročne zlate prstane ter ženitovanjska darila vse po **najnižjih cenah.**

ZALOGA očal, naočnikov, daljnogledov i. t. d.

46 50-5

Naročite cenike! Zastonj! Poštne prosto!

R. Salmič, Celje, Nar. dom.

Svoji k svojim!

Edino delniško pivovarniško narodno podjetje

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Svoji k svojim! v Ljubljani Svoji k svojim!

priporoča svoje

izborno marčno, dvojnomarčno, termalno in granatno pivo v sodčkih in steklenicah. 52-2

66

Pri gnojenju travnikov, deteljšč in žita ne smemo opustiti poleg gnojenja s Tomasovo žlindro in superfosfatom

gnojenja s kajnitom ali 40% kalijevo soljo.

Pojasnila o teh, kakor tudi drugih gnojilih daje zastopstvo kalijevega sindikata: **Fr. Mulec v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje 14.**

Kalijeve gnojila se dobivajo pri tvrdki „**MERKUR**“, **P. Majdič v Celju**, pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, pri c. kr. kmetijski družbi v Gradcu ter še pri mnogih drugih trgovcih. 75 46-2

Stanje hranilnih vlog nad 6 milijonov K

Posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši

„**Narodni dom**“ v Celju.

Rezervni zaklad znaša nad 360.000 K

Hranilne vloge sprejema na hranilne knjižice ter jih obrestuje po 4 1/2 od sto brez odbitka rentnega davka.

Vloge v tekočem računu sprejema ter jih obrestuje po 4 1/2 od sto od dne do dne.

Čekovne račune otvarja tvrdkam, katere lahko poljubno razpolagajo s čeki o svojem imetju.

Eskomptuje in vnovčuje menice, kakor tudi nakaznice na vsa mesta.

Posojila daje na osobni in hipotečni kredit po ugodnih pogojih. 57 49-4

Prva južnoštajerska vinarska zadruga

Ceniki in vzorci na zahtevo
zastonj in franko

r. z. z. o. z.
v Celju

Ceniki in vzorci na zahtevo
zastonj in franko

Velika zaloga najrazličnejših vin iz vseh delov Spodnjega Štajerja, letniki 1908, 1909 in 1910, rudečih in belih po **najnižjih cenah.**

44 50-5